

Vergaderjaar 2014–2015

28 684

Naar een veiliger samenleving

Nr. 445

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 27 juli 2015

De vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu en de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie hebben op 4 juni 2015 overleg gevoerd met Minister van der Steur van Veiligheid en Justitie en Staatssecretaris Mansveld van Infrastructuur en Milieu over:

- **de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie d.d. 9 januari 2015 inzake het landelijk beeld jaarwisseling 2014–2015 (Kamerstuk 28 684, nr. 429);**
- **de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie d.d. 13 maart 2015 inzake het algeheel beeld jaarwisseling 2014–2015 (Kamerstuk 28 684, nr. 437);**
- **de brief van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu regering d.d. 30-04-2015 inzake het rapport Vervolgonderzoek vuurwerkongevallen 2014–2015 (Kamerstuk 34 000 XII, nr. 68).**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand geredigeerd woordelijk verslag uit.

De voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Ypma

De voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu,
Van Dekken

De waarnemend griffier van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,
Hessing-Puts

Voorzitter: Berndsen-Jansen
Griffier: Hessing-Puts

Aanwezig zijn zes leden der Kamer, te weten: Berndsen-Jansen, Kooiman, Oskam, Ouwehand en Tellegen,

en Minister van der Steur van Veiligheid en Justitie en Staatssecretaris Mansveld van Infrastructuur en Milieu, die vergezeld zijn van enkele ambtenaren van hun ministeries.

Aanvang 14.30 uur.

De **voorzitter**: Goedemiddag. Ik heet de leden van de commissie van harte welkom, net als de beide bewindspersonen met hun staf en de mensen die dit debat volgen, in de zaal of op een andere wijze. De leden hebben vijf minuten spreektijd in eerste termijn, met twee interrupties.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. De jaarwisseling in Nederland is helaas allang niet leuk meer. Daar zou je veel analyses op los kunnen laten, maar ik hecht waarde aan de analyse van de VVD-burgemeester van Den Haag dat dit alles te maken heeft met de ontspoorde vuurwerktraditie in Nederland. In het buitenland wordt daar gek naar gekeken. De Amerikaanse ambassade waarschuwt standaard dat burgers die rond oud en nieuw in Nederland op straat lopen, er rekening mee moeten houden dat zij ernstig gewond kunnen raken, omdat jongeren vuurwerk hebben en dat op straat naar elkaar gooien als je pech hebt. Er wordt gek gekeken naar hoe wij dat hier gewend zijn te doen. De schade is ieder jaar enorm. In de nieuwjaarsnacht is er veel geweld tegen hulpverleners. Er zijn veel veelal jonge slachtoffers die voor de rest van hun leven een oog kwijt zijn of op een andere manier beschadigd zijn geraakt. Het is tijd dat we die traditie gaan herzien.

De JOVD, ook al niet per se opgericht om vooraan te staan om tradities te veranderen, zegt terecht dat we in Nederland al een vuurwerkverbod hebben. Dat is logisch, want het is gevaarlijk om burgers munitie in handen te geven die zij zomaar kunnen afsteken en waar andere mensen gewond van kunnen raken. Er is een uitzondering gemaakt. Op oudejaarsdag tot het begin van de nieuwjaarsnacht geven we mensen wel de gelegenheid om dat te doen. De vraag is of dat nog gerechtvaardigd is. Over dat debat gaat het vandaag.

Voor de Partij voor de Dieren wegen de voordelen allang niet meer op tegen de nadelen. De schade die het vuurwerk ieder jaar nalaat, is ook te meten. Is het wel redelijk dat de kosten van het oplossen van de vuurwerkschade oplopen tot gemiddeld ongeveer € 250 per Nederlander, zoals is berekend? Alle belastingbetalers worden daarmee opgezadeld, voor die paar mensen die vuurwerk willen afsteken. De waarschuwingen lopen op over de immateriële schade, de vele gewonden en de overlast die mensen en dieren ervaren.

Het rondetafelgesprek dat de Tweede Kamer heeft georganiseerd over het gebruik van vuurwerk, leverde hoopgevende perspectieven op. Zeer hoopgevend is dat de burgemeester van Hilversum druk bezig is om toe te werken naar een vuurwerkvrije jaarwisseling. Er zijn veel positieve geluiden over dat beleid. Het geweld tegen hulpverleners is daar substantieel afgenomen, sinds open vuren zijn verboden. Als de Minister van V en J het geweld tegen hulpverleners serieus wil aanpakken, zou het naar zijn mening wel helpen als mensen niet met explosieven op straat staan, met drank in hun lijf, op oudjaarsnacht.

Burgemeesters, de politie en de brandweer roepen het kabinet op om maatregelen te nemen. Een ruime meerderheid van de Nederlandse bevolking zegt ook: laten we overstappen op professionele vuurwerk-

shows in plaats van dat jaarlijkse gedoe, met die overlast, die gewonden en die schade.

De oproep aan het kabinet is om deze signalen serieus te nemen. Op dit moment gedraagt dit kabinet zich een beetje als de bezemwagen, bijna letterlijk, om alle puinzooi weer op te ruimen die na de nacht van oud en nieuw is ontstaan, maar ook weer niet echt, want het probleem wordt doorgeschoven naar gemeenten, die met de bezemwagen aan de slag moeten om de rotzooi op te ruimen. Waarom is het kabinet niet bereid om te luisteren naar de oproep van burgemeesters, brandweer, politie en een meerderheid van de bevolking, om toe te werken naar een vuurwerkvrije jaarwisseling, uiterlijk in 2020, wat de Partij voor de Dieren betreft? Dan kunnen we goede voorbeelden zoals in Hilversum en in andere gemeenten volgen en verder uitwerken. Laten we gemeenten in de tussentijd de gelegenheid geven om echt vuurwerkvrij te gaan, als zij dat willen. Laten we de afsteektijden verder beperken, bijvoorbeeld van 23.00 uur tot 01.00 uur, als aanloop om de traditie te veranderen, zodat de jaarwisseling weer gezellig en veilig wordt voor iedereen, met professionele vuurwerkshows in plaats van met consumentenvuurwerk.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Voorzitter. Ik val met de deur in huis. De vuurwerktraditie is diepgeworteld in de Nederlandse samenleving en hoort volgens ons gewoon bij oud en nieuw. Tijdens het rondetafelgesprek werd er veel gesproken over de stip op de horizon: een totaalverbod op consumentenvuurwerk. Het moge duidelijk zijn: de VVD is hier geen voorstander van. Iedereen die pleit voor een vuurwerkverbod haalt niet alleen een streep door een prachtige traditie, maar gelooft ook heilig in een maakbare samenleving, waarin de overheid alle gevaren uit de samenleving weert. Oud en nieuw is een feest en daar hoort ook vuurwerk bij. De VVD wil deze mooie traditie in stand houden.

De evaluatie van de jaarwisseling laat een positieve trend zien. Het afgelopen oud- en nieuwfeest is relatief rustig verlopen, zo blijkt uit de cijfers. Het aantal incidenten en aanhoudingen lag lager dan in het jaar ervoor. Het aantal geweldsvoorvallen tegen publieke diensten is ook gedaald, evenals het aantal branden, vernielingen, mishandelingen en bedreigingen. Wel staat er in de evaluatie dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden van ernstige misdrijven naar vooral overlast. Waar bestond die overlast uit, vraag ik de Minister. Heeft die bijvoorbeeld te maken met het wennen aan de nieuwe afsteektijden? In hoeverre hebben de kortere afsteektijden en het instellen van vuurwerkvrije zones bijgedragen aan betere cijfers? Is het kabinet het met de VVD eens dat er op dit moment geen nieuwe maatregelen nodig zijn?

Er kleven risico's aan het afsteken van vuurwerk, dat is niets nieuws. Mensen zijn zelf verantwoordelijk voor het naleven van de veiligheidsvoorschriften en het nemen van maatregelen, zoals het opzetten van een vuurwerkbril. Het is wel de taak van de overheid en de vuurwerkbranche om op risico's te blijven wijzen. Bewustzijn van de gevaren en kennis over het veilig afsteken van vuurwerk kunnen een wereld van verschil maken. Daarnaast moeten mensen zich niet alleen bewust worden van de gevaren voor zichzelf, maar ook voor de omstanders. Welke voorbereidingen treft het kabinet in de aanloop naar de komende jaarwisseling op dit punt? Komt de focus hierbij meer op de omstanders te liggen?

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Tijdens het rondetafelgesprek werd er door prof. Smalhout, die door de VVD nog weleens wordt geciteerd, op gewezen dat vuurwerk gevaarlijk is voor omstanders en dat dit bijna niet in de hand te houden is. Hij zei terecht dat dit gevaarlijk is en dat mensen daardoor beschadigd raken. Zijn voorstel is dat je niet zomaar vuurwerk mag afsteken, zonder dat je daar eerst een diploma voor hebt gehaald. Is dat volgens de VVD een manier om veilig met vuurwerk te kunnen omgaan, als je de traditie van consumentenvuurwerk niet wilt afschaffen?

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Nee, dat voorstel gaat de VVD wat ver. De VVD neemt al langer het standpunt in dat goede voorlichting en informatie heel belangrijk zijn. Daarin kunnen de overheid, de vuurwerkbranche en de verkooppunten een belangrijke rol spelen. Ook daarvoor geldt dat eenieder die op straat staat, in de buurt van vuurwerk, zelf ook een verantwoordelijkheid heeft om na te denken over hoe hij of zij zich eventueel beschermt.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Zeker, maar dit lijkt mij toch een redelijk vrijblijvende oproep te zijn. Ik vraag me af welke criteria de VVD stelt. Veel van de slachtoffers zijn omstanders. Het zijn vaak jonge mensen. Ik waardeer het dat de VVD vraagt om meer aandacht voor de omstanders, maar welke criteria hanteert de VVD? Hoeveel onschuldige omstanders mogen er van de VVD nog gewond blijven raken als gevolg van dit beleid? Met hoeveel wil zij dat terugbrengen?

Mevrouw **Tellegen** (VVD): De VVD is niet van de maakbare samenleving en al helemaal niet van een risicoloze samenleving, dus omstanders dienen zich ook te realiseren dat zij zich moeten beschermen tegen eventueel vuurwerk. Ik heb er alleen op gewezen dat het belangrijk is dat we blijven kijken naar mogelijkheden om mensen bewuster te maken van vuurwerk. Daar ligt een rol voor de overheid, maar zeer zeker ook voor de vuurwerkbranche zelf.

Voorzitter. De Staatssecretaris heeft besloten om babypijltjes en Romeinse kaarsen te verbieden. De VVD kan zich voorstellen dat hiertoe besloten is omdat het grootste deel van het oogletsel wordt veroorzaakt door deze twee producten, maar ik heb er wel een paar vragen over. Zowel de babypijltjes als de Romeinse kaarsen hebben een veiligheidskeurmerk en behoren tot het legale vuurwerk. Toch worden deze twee producten nu verboden. Is het product dan toch niet veilig? Of gaat het er meer om dat zij op een onverantwoorde manier worden gebruikt? Op basis van welke criteria heeft de Staatssecretaris besloten deze twee producten uit de handel te halen? Wordt de deur hier niet wagenwijd opengezet naar een totaalverbod? De VVD vreest een hellend vlak. Graag een reactie. De Staatssecretaris geeft aan dat zij wil onderzoeken welke andere producten kunnen worden verboden. Dat vindt de VVD slecht nieuws. Graag wil ik een toezegging dat de Staatssecretaris na de komende jaarwisseling eerst eens gaat uitzoeken of het besluit om deze twee producten uit de handel te halen, ook daadwerkelijk leidt tot minder oogletsel. Waarom heeft de Staatssecretaris bij de Romeinse kaars niet net als bij de babypijltjes gekozen voor een overgangsfase? De bestellingen voor het komende jaar zijn allang gedaan. De Romeinse kaars zit in veel totaalpakketten die nog uit China moeten komen. Hoe ziet de Staatssecretaris voor zich dat de sector dit oplost? Handmatig al die Romeinse kaarsen uit de pakketten gaan halen? Ik voorzie een probleem met de handhaving.

39% van het letsel wordt veroorzaakt door illegaal vuurwerk. Door cobra's en bigboys met de kracht van handgranaten wordt ernstig letsel veroorzaakt. Ook leidt illegaal vuurwerk tot de meeste overlast. Uiteindelijk kan illegaal vuurwerk alleen in EU-verband effectief worden aangepakt. De VVD pleit dan ook voor een verduidelijking van de Europese Pyrorichtlijn, vooral als het gaat om de categorie vuurproducten zoals de cobra's. Uit onderzoek blijkt dat deze artikelen helemaal niet worden gebruikt door de in de wet omschreven doelgroep, namelijk professionele afstekers. Dat betekent de facto dat deze producten voor de illegale markt worden geproduceerd. Dat moet stoppen. De VVD zou dan ook graag zien dat dit onderwerp wordt geagendeerd tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de EU.

De heer **Oskam** (CDA): Ik ben op zoek naar het standpunt van de VVD. Zij zegt dat zij voor die vuurwerktraditie is, die zo moet blijven. Zij is tegen een verbod op legaal vuurwerk, zoals de Staatssecretaris voorstelt. De Stichting Behoud Vuurwerktraditie zegt dat sommige producten op de markt weliswaar legaal vuurwerk zijn, maar dat daarbij sprake is van extra risico op fysiek leed en misbruik. Ik begrijp dat de Staatssecretaris dat ook wil onderzoeken. Is de VVD daar tegen? Zegt zij dat alles moet kunnen en dat de burger zelf maar beter moet uitkijken?

Mevrouw **Tellegen** (VVD): De heer Oskam heeft niet helemaal goed naar mijn betoog geluisterd. Ik heb gezegd dat als inderdaad 80% van het letsel wordt veroorzaakt door babypijlen en Romeinse kaarsen, ik mij kan voorstellen dat het kabinet het besluit heeft genomen om deze twee producten uit de handel te halen. Het enige wat ik zeg, is dat het vandaag babypijlen en Romeinse kaarsen zijn, maar dat ze volgend jaar iets anders verzinnen om mee te schieten. Ik wil weten wat het effect is van deze maatregel. Het zou prachtig zijn als hierdoor de hoeveelheid letsel aan ogen en andere lichaamsdelen met 80% afneemt. Ter afronding. De VVD wil dat iedereen nu en in de toekomst van de tradities van oud en nieuw kan blijven genieten, inclusief de mogelijkheid om zelf vuurwerk af te steken, natuurlijk zo veilig mogelijk. Het beleid op dit punt vergt dan ook balanceren tussen het verbieden van gevaarlijke producten, voorlichten over de gevaren van oneigenlijk gebruik en het aanpakken van illegale producten. Ik ben benieuwd hoe het kabinet deze balans voor zich ziet.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Voorzitter. Het is wat gek om het middenin de zomer, als de zon begint te schijnen, te hebben over oud en nieuw en over de vuurwerktraditie. Dat wordt traditioneel altijd in de zomer gepland. Misschien kunnen we het de volgende keer toch iets eerder doen, want het voelt altijd een beetje als mosterd na de maaltijd. Dat neemt niet weg dat ik wederom wil stilstaan bij het enorm belangrijke werk dat al die hulpverleners hebben verricht tijdens oud en nieuw en daarna. Hulpverleners krijgen helaas nog steeds ontzettend veel op zich af, zoals goed te lezen is in de brieven aan de Kamer. Zij verdienen ons respect. Oud en nieuw is niet altijd voor iedereen een feest. Er zijn nog steeds idioten die met hun handen aan onze hulpverleners zitten of de boel slopen. Er zijn ook nog steeds mensen die gewond in het ziekenhuis terechtkomen. Helaas is er ook nog steeds overlast. Ik noem deze zaken omdat wij hier vaak tegen aanlopen en er een oplossing voor willen vinden. Dat zie ik ook terug in de brieven die wij hebben gekregen. Wij hebben er vorig jaar ook over gesproken dat het kabinet vaak zoekende is naar een goede aanpak van deze problemen. Ik moet zeggen dat de SP-fractie ook zoekt naar de beste oplossing en iets wat werkt, dus die zoektocht delen wij.

Een van de nieuwe maatregelen vorig jaar was het beperken van de afsteektijden. Daar was de SP toen ook een groot voorstander van. Het mocht pas om 18.00 uur op oudejaarsdag. In de rapportages zie je dat het aantal incidenten is gedaald. Het is niet helemaal te meten of er een verband is met het beperken van die afsteektijden, maar de oogarts zei tijdens de hoorzitting dat zij minder oogletsel binnenkrijgen als er minder tijd is om vuurwerk af te steken. Daarom ben ik positief gestemd over deze maatregel.

Een maatregel die het destijds niet haalde, was dat er alleen op 30 en 31 december vuurwerk kon worden verkocht, dus niet meer op 29 december. Het was vorig jaar een heel gek debat. Ik herinner mij dat het kabinet met dit voorstel kwam. Dat leek mij een heel goed voorstel, maar toen wilden de coalitiepartijen dat niet meer. Zij wilden toch die drie verkoopdagen behouden, terwijl de SP-fractie het eens was met het kabinet. Minister Opstelten was daardoor helemaal van slag en ik ook. Het

is nu een jaar later. Ik vroeg mij af of de bewindslieden nog hebben stilgestaan bij deze maatregel. Zijn zij in gesprek gegaan met de branche om dit toch mogelijk te maken? Ik heb destijds ook gezegd dat je kunt denken aan meer verkooppunten, zodat je de branche niet in de weg zit. Ik neem aan dat de bewindspersonen niet stil hebben gezeten en daar ook over hebben nagedacht. Ik hoor graag hun visie hierop.

Een terugkerend thema is het gebiedsverbod. Dat kan al op gemeentelijk niveau, maar bij de hoorzitting hoorde ik dat burgemeesters landelijke maatregelen willen. Ik zie dat de Minister knikt. Kan hij uitleggen hoe dit zit? Waarom krijgen we van gemeenten telkens te horen dat dit heel lastig is? Waar lopen zij dan tegenaan? Zijn er richtlijnen? Waar kunnen gemeenten informatie krijgen over best practices? Zijn die ervaringen van gemeenten waar het wel is gelukt, nu goed verzameld, zodat wij daarvan kunnen leren?

Wij vinden de nieuwe maatregel om babypijltjes en Romeinse kaarsen te verbieden helemaal niet verkeerd. Hoe zijn de bewindslieden tot deze maatregel gekomen? Bij de hoorzitting werd door de Nationale Politie opgemerkt dat we meer moeten kijken naar Zweden en Noorwegen. Daar gaan ze iets verder. Ik pleit er niet voor om verder te gaan en bijvoorbeeld ook knalvuurwerk te verbieden, maar ik vind het lastig om te bepalen hoe ver we moeten gaan en waar we de grens trekken. Wat werkt wel en wat werkt niet? Daar lopen deze bewindspersonen vast ook tegenaan. Ik wil heel graag meegenomen worden in dat denkproces. Als zij die mogelijkheden onderzoeken, wil ik daarvan graag op de hoogte worden gehouden. Een ander punt is het snelrecht en het supersnelrecht tijdens de jaarwisseling. D66 en de SP hebben daar vragen over gesteld. Het lijkt erop dat snelheid soms boven zorgvuldigheid gaat. Als een zaak met supersnelrecht wordt behandeld, kan dat soms ook leiden tot lagere straffen, omdat er onvoldoende bewijsmateriaal is, of tot onterechte vrijspraak wegens gebrekkig bewijs, et cetera. Kan de Minister toezeggen dat bij zaken tegen hulpverleners niet standaard het supersnelrecht wordt ingezet?

De heer **Oskam** (CDA): Voorzitter. Oud en nieuw is en blijft een prachtig feest, zowel voor ouderen als voor kinderen. Oliebollen eten, spelletjes doen, tv-kijken, maar natuurlijk ook vuurwerk afsteken. Dat laatste is een prachtige traditie en die moeten we dan ook behouden.

De CDA-fractie heeft geen behoefte aan een vuurwerkverbod. Gebleken is dat de maatregelen die vorig jaar zijn gesteund door de Kamer, werken. Volgens de gemeenten is er minder vuurwerkoverlast geweest door het verkorten van de afsteektijden. Een ander positief bijeffect van de maatregelen is dat er een verschuiving lijkt te zijn van knalvuurwerk naar siervuurwerk. Duidelijk moet zijn dat de CDA-fractie tegen illegaal vuurwerk en tegen misbruik en overlast is. Wat dat betreft zal er de komende jaren nog genoeg te doen zijn voor de handhavers.

In de stukken die op de agenda staan, staat dat het totale aantal incidenten rond de jaarwisseling is afgenomen. Het zijn er 240 minder dan in 2014, maar nog steeds veel te veel, namelijk ruim 12.000. Voor de CDA-fractie blijft het vooral onvoorstelbaar dat zoveel mensen zich tijdens de jaarwisseling misdragen, vernielingen aanrichten of geweld plegen tegen hulpverleners. Dat is onverteerbaar. Naar onze mening moet daar keihard tegen opgetreden worden.

Het is dan ook goed dat de afspraken die vorig jaar met de toenmalige Minister Opstelten zijn gemaakt, worden nageleefd. In het debat op 3 juli 2014 hebben wij gevraagd of de Minister nogmaals bij het Openbaar Ministerie onder de aandacht wil brengen dat wanneer er geweld wordt gepleegd tegen hulpverleners, er een gevangenisstraf wordt geëist. Het is goed om te zien dat deze afspraak wordt nageleefd, want de nieuwe Minister schreef dat dit ook is gebeurd in de vijf supersnelrechtzittingen. Is deze eis van de officier van justitie ook gevolgd door de rechter? Zo niet, om welke reden?

De Minister heeft vorig jaar ook andere zaken toegezegd waar wij graag nog even op terugkomen, zoals dat er een evaluatie wordt uitgevoerd van het supersnelrecht. Supersnelrecht is een heel goed systeem voor panklare zaken, maar bij openlijke geweldpleging kunnen advocaten allerlei verzoeken indienen om getuigen te horen. Dan zit er spanning op de bewijsvoering. Het kan ook gaan om slachtoffers, vaak winkeliers, die moeilijk op heel korte termijn hun schade kunnen aantonen. Dan heeft het niet zoveel zin om het supersnel te doen, maar dan kun je beter voor een andere methode kiezen.

We staan vierkant achter het lik-op-stukbeleid van de Minister bij evenementen zoals oud en nieuw, maar ook bij voetbalwedstrijden. Geen genade voor gewelddadige en vernielzuchtige mensen die feesten voor andere mensen verpesten. We willen wel graag weten hoe de evaluatie van oud en nieuw en het supersnelrecht eruit komt te zien. Is de Minister bereid om er breed op in te gaan en er niet alleen de verhalen van de professionals, zoals de advocaten, maar ook van de slachtoffers en mensen die bedreigd zijn, zoals politiemensen, ambulancepersoneel, brandweerlieden en winkeliers bij te betrekken? Hoe ziet dat verhaal eruit volgens de Minister?

De Minister heeft vorig jaar toegezegd in de brief over de jaarwisseling nader te rapporteren over het gebruikmaken van de bestuurlijke bevoegdheid voor burgemeesters om in overleg met het Openbaar Ministerie mensen die zich jaar op jaar misdragen bij oud en nieuw bij de volgende jaarwisseling preventief vast te zetten. In hoeverre is daar gebruik van gemaakt door de gemeenten?

Het baart de CDA-fractie veel zorgen dat het aantal incidenten met vuurwerk is gestegen tot meer dan 5.000 en dat vooral illegaal knalvuurwerk meer mensen in het ziekenhuis heeft doen belanden. De CDA-fractie wil weten hoe de bewindspersonen volgend jaar het aantal slachtoffers gaan terugdringen. Hoe wordt de strijd tegen illegaal vuurwerk voortgezet? Hoe kan worden bevorderd dat illegaal vuurwerk op de juiste manier wordt afgestoken?

Het blijft natuurlijk dweilen met de kraan open met betrekking tot illegaal vuurwerk. Nederland kan weliswaar vuurwerk verbieden, maar dat sorteert tezamen met de noodzakelijke controles van voertuigen en pakketten toch te weinig effect om invoer te voorkomen. Hoe kijken de bewindspersonen aan tegen de aanpassing van de Pyrorichtlijn en verdere Europese afstemming om zwaar vuurwerk te verbieden en om dat daadwerkelijk te handhaven? Welke stappen gaat de Minister in dat kader zetten? Kan hij ook nog iets extra's doen om tot aanpassing van de Europese richtlijn te komen?

In het interruptiedebatje met mevrouw Tellegen heb ik de nuttige suggesties al genoemd die de Stichting Behoud Vuurwerktraditie onlangs heeft gedaan tijdens de hoorzitting. Ik neem aan dat de bewindspersonen de inhoud daarvan hebben meegekregen. Er zijn voorbeelden gegeven van legaal vuurwerk dat zich leent voor misbruik of waarbij extra risico bestaat dat het bij verkeerd gebruik tot fysiek leed leidt, zoals mevrouw Tellegen ook zei. Hoe en door wie wordt er onderzoek gedaan naar de producten die dat letsel veroorzaken? Worden daarbij ook ervaringen in andere landen meegenomen? Ik weet dat de regeringen van Zweden en Noorwegen daar extra alert op zijn.

Hoe ziet de Minister of de Staatssecretaris de suggestie om eenmalig illegaal vuurwerk zonder straf te kunnen inleveren, ruim voor de jaarwisseling, om te voorkomen dat het verhandeld wordt, in verkeerde handen komt, of tot nieuwe slachtoffers leidt?

De heer **Recourt** (PvdA): Voorzitter. Eigenlijk spelen er twee onderwerpen die een beetje door elkaar worden gehaald. Het ene is vuurwerk, wat de kern is van mijn inbreng. Het andere is het criminele gedrag dat je in sommige buurten of wijken in het land ziet. Daar is er een soort strijd om

de macht over wie de baas is op straat. Dat laatste is onacceptabel, daar kan ik kort over zijn. Het is heel terecht dat hier volle prioriteit aan wordt gegeven met supersnelrecht, mits zorgvuldig, en extra straffen voor geweld tegen hulpverleners. Dat heeft ook veel te maken met overmatig drankgebruik en drugsgebruik. Wat mij betreft is dat in het verleden voldoende aan de orde geweest. Ik ben tevreden met de inspanning van het kabinet op dit gebied. Ik wilde het nog even noemen en dan laat ik het verder rusten.

Er is een goede trend ingezet met betrekking tot het vuurwerk, maar het gewenste effect is nog lang niet bereikt. Vuurwerk vergt jaarlijks nog veel te veel slachtoffers. Ik ben gelukkig geen ervaringsdeskundige als slachtoffer, maar ik heb wel een zoontje dat ontzettend graag vuurwerk afsteekt en daar maanden naartoe leeft, terwijl zijn vader zich zorgen maakt en de hond dat ook minder leuk vindt. Kortom, er zijn verschillende belangen en perspectieven te bedenken. Mijn partij is geen voorstander van een algeheel vuurwerkverbod, maar wij willen het wel een slag beter hebben. Op welke manier hebben burgemeesters die bevoegdheid, zoals in Hilversum? Kunnen zij beter worden geïnformeerd, gestimuleerd of begeleid om vuurwerk in te kaderen in gebieden waar dat verantwoord is, omdat het jaarlijks goed gaat, en om het te verbieden in gebieden waar het jaarlijks niet goed gaat? Dat is geen landelijke aangelegenheid, maar daarin kan wel enige sturing worden gegeven.

Een ander punt is het realisme. Je kunt al het vuurwerk verbieden, met uitzondering van een centraal vuurwerk. Sydney wordt dan altijd als voorbeeld genoemd, maar Nederland is geen eiland, zoals Australië. Om weer een eigen ervaring te noemen, mijn oude burens gingen met veel plezier een dagje naar België om de hele achterbak vol te laden. Ik geloof dat er dit jaar 29 illegale pakketten door de post zijn onderschept. Er zijn extra controles aan de grens geweest. Hoe effectief zijn deze? Kan dat niet een stuk effectiever? In de cijfers zagen we dat illegaal vuurwerk een van de belangrijkste oorzaken is van ongelukken en ongevallen. We moeten stevig intensiveren om dat terug te dringen.

Dan sla ik een stukje over, omdat mijn collega's daar al over hebben gesproken, namelijk het zware knalwerk en de EU-Pyrorichtlijn.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Het verbaast mij een beetje dat de heer Recourt zegt dat de Partij van de Arbeid geen voorstander is van een verbod op consumentenvuurwerk. Volgens mij heeft het congres van de Partij van de Arbeid daarover een andere uitspraak gedaan, maar goed, het is aan de fractie om die wel of niet op te volgen. De heer Recourt zegt dat Nederland geen eiland is. Dat klopt, maar je hoeft niet helemaal naar Australië te kijken voor een gezellige jaarwisseling. In België is het afsteken van vuurwerk in de steden verboden en wordt in plaats daarvan een professionele vuurwerkshow georganiseerd. Na de jaarwisseling wordt op het Belgische journaal gemeld dat het rustig was en dat er maar zeven autobranden waren. In het Belgische journaal vertellen ze dan ook hoeveel incidenten er in Nederland zijn geweest, hoeveel mensen er gewond zijn geraakt en hoeveel geweld er is gepleegd tegen hulpverleners. Gaat er dan niet een lichtje branden bij de Partij van de Arbeid dat we het ook anders kunnen doen, door wel over te stappen op die professionele shows, zodat we gewend raken aan de gedachte dat niet burgers met vuurwerk rondlopen?

De heer **Recourt** (PvdA): De motie op mijn congres riep niet op tot een algeheel verbod, maar tot verder inkaderen. Dat hoort u mij ook bepleiten. Volgens mij valt dit binnen de kaders van de motie van het congres. Mijn fractievoorzitter vond nog wat anders, maar goed, hij bepaalt niet alleen wat er gebeurt.

De heer **Oskam** (CDA): Dat wordt een quote.

De heer **Recourt** (PvdA): U vreest een quote, maar dat denk ik niet. De tweede vraag betrof België. Het is evident dat België het beter doet dan Nederland. Ik ken die cijfers niet, maar ik neem aan dat ze kloppen. Ik zeg ook niet dat we er zijn. Daar begon ik mee. Het moet echt een stuk beter. Ik roep ook burgemeesters op om dat beter te organiseren. Die bevoegdheid ligt daar. Dat centrale vuurwerk afsteken staat in Nederland in de kinderschoenen, maar dat mag veel meer gebeuren. Ik zeg erbij dat het illegale zware vuurwerk wel voor een belangrijk deel uit België komt. Ik vind het een beetje gek dat België Nederland daarbij de maat neemt. Het zou ons erg helpen als het zelf wat restrictiever omging met hun vuurwerkverkoop.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Volgens mij neemt België ons niet de maat; ik vertel gewoon waar het journaal op 1 januari mee opent. In België wordt dat illegale vuurwerk inderdaad wel verkocht, maar in de grote steden mag je geen vuurwerk afsteken. Daar is een professionele vuurwerkshow. Het resultaat is dat er zeven autobranden zijn en dat was het dan. En dan wordt op het journaal verteld wat een drama het in Nederland was. Niemand neemt elkaar de maat, maar het zijn de feiten die nogal contrasteren. Is dat ook een route die de Partij van de Arbeid zou willen bewandelen? De SP begon er ook al over. Het is de vraag wat de gemeenten wel of niet kunnen. Het totaal vuurwerkvrij verklaren van de gemeente, met eventueel een plek waar burgers zelf vuurwerk mogen afsteken of een professionele vuurwerkshow, is dat wat de Partij van de Arbeid aan de Minister wil vragen; of dat tot de mogelijkheden behoort en of hij dat wil faciliteren?

De heer **Recourt** (PvdA): Nee, dat is niet wat de Partij van de Arbeid wil vragen. Ik wil graag van België leren wat betreft het centraal afsteken. In België kan je vrij makkelijk vuurwerk krijgen, of het nu verboden is of niet. Kennelijk lukt het om het aantal incidenten door dat centrale afsteken te verminderen. Laten we daar goed naar kijken. Ik zal het omdraaien door het niet te benoemen als elkaar de maat nemen, maar als leermoment. De Partij van de Arbeid streeft niet naar een algeheel vuurwerkverbod met als uitzondering het centraal afsteken. Wij streven wel naar een aanzienlijke verbetering. Die trend is ingezet, maar die moet uiteraard worden voortgezet.

Voorzitter. Met instemming hebben wij kennisgenomen van het verbieden van babypijlen en Romeinse kaarsen met ingang van dit jaar. Als ik het goed lees zijn vooral de babypijlen die je uit de hand schiet, levensgevaarlijk, omdat zij niet de lucht ingaan, maar terechtkomen in de ogen van de omstanders. Voor de Romeinse kaarsen schijnt hetzelfde te gelden. Ik vond het moeilijk om dat terug te vinden in de cijfers, omdat het daarin lijkt alsof de Romeinse kaarsen even schadelijk zijn als andere vormen van vuurwerk. Na enig navragen begreep ik dat er per Romeinse kaars gemiddeld meer schade is dan per rotje. Ik hoor graag van de Staatssecretaris hoe dat zit.

Het kabinet heeft vorig jaar maatregelen genomen op het gebied van de verkoop- en afsteektijden. Voor de verkoop zijn er drie dagen gebleven. Ik vind dat de branche de handschoenen nog wel iets meer mag oppakken. Wat mij betreft mag het uitdelen van brillen bij vuurwerkpakketten, zoals een keer is gebeurd, nog veel steviger ingezet worden, net als meer voorlichten en waarschuwen. Ik vind het te legitimeren om het op drie dagen te houden, maar dan moet men er ook wel wat voor doen. Vorig jaar heeft de Staatssecretaris een vergunningplicht aangekondigd voor het op de markt brengen van vuurwerk. Er wordt met de branche gesproken over hoe die plicht eruit komt te zien. Het idee is dat door dat vergunningstelsel duidelijk onderscheid kan worden gemaakt tussen legale en illegale importeurs, maar ik lees nu dat dit stelsel pas in 2016 zal komen. Kan daarop een toelichting worden gegeven?

In de motie van mijn collega's Oosenbrug en Marcouch (23 400 VI, nr. 112) van juni 2013 werd opgeroepen om de belemmeringen bij de handhaving en het toezicht op de vuurwerkketen weg te nemen. Een van de redenen voor die motie was dat er te veel instanties betrokken zijn bij de handhaving van de regels, namelijk gemeenten, provincies, inspecties en regionale uitvoeringsdiensten, douane en politie. Er moet meer samenwerking en coördinatie zijn bij deze uitvoeringsdiensten, met een ketenbreed werkprogramma, zoals dat heet.

De **voorzitter**: U bent ruim door uw tijd heen.

De heer **Recourt** (PvdA): Dan heb ik nog twee zinnen. Wat is de stand van zaken bij de uitvoering van die motie?

Tot slot nog een uitstapje naar de voetbalstadions, die graag vuurwerkvrij willen zijn. Eigenlijk gaat de KNVB daarover, maar deze zegt daarbij hulp nodig te hebben van de provincies, die dat moeten verbieden, maar die daarbij niet optreden. Hoe zouden we de KNVB hierbij kunnen helpen? Zou de Minister of de Staatssecretaris daar een reactie op kunnen geven? Ik dank de voorzitter voor de coulance.

De **voorzitter**: Dit waren heel lange zinnen.

Voorzitter: Kooiman

De **voorzitter**: Dan geef ik nu met alle liefde het woord aan mevrouw Berndsen.

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Voorzitter. Niet alleen hebben wij samen schriftelijke vragen ingediend, maar wij beginnen onze inbreng ook met dezelfde zin. Ook ik had staan: het is altijd weer bijzonder om bijna in de zomer over de jaarwisseling te spreken. Iedere keer lijkt het weer een herhaling van zetten: vernieling, brandstichting, openlijke geweldpleging en zware mishandeling, ook tegen hulpverleners. Lichamelijke schade, milieuvervuiling, geluidsoverlast, de psychische schade voor mensen en dieren, de aantallen fluctueren, maar helaas blijven de problemen. D66 deelt de wens om de problemen rondom vuurwerk terug te dringen, maar zij twijfelt aan de effectiviteit van bepaalde maatregelen. Je kunt de regels aanpassen, een verbod invoeren of strenger straffen, maar de praktijk blijkt weerbarstiger. Zolang er onvoldoende capaciteit is voor de handhaving en zolang illegaal vuurwerk makkelijk over de grens of via internet gekocht kan worden, zijn deze maatregelen in de praktijk ineffectief.

Dit jaar was er sprake van kortere afsteektijden van vuurwerk. Pas vanaf 18.00 uur 's avonds mocht er vuurwerk afgestoken worden. D66 is benieuwd of dit echt een positief effect heeft gehad. Het leek ons vorig jaar een erg goed idee. In de brief van de Minister staat dat dit het geval is en dat oud en nieuw relatief rustig is verlopen, mede dankzij de verkorte afsteektijden, maar er zijn nog geen onderzoeken naar gedaan, voor zover wij weten. Het lijkt ons van belang dat er onderzoek wordt gedaan of er een causaal verband tussen bestaat. Als dat zo is, zou je deze maatregelen wellicht nog kunnen uitbreiden. Uit dat onderzoek zou moeten blijken of die verbetering het gevolg is van de verkorte afsteektijden, van de verkooptijden, van het aanwijzen van vuurwerkvrije zones of van andere maatregelen, of dat deze incidenteel is. Misschien was het te kort dag om dat na een keer te onderzoeken, maar na volgend jaar zou dat toch mogelijk moeten zijn. Uiteindelijk is het aan de gemeenten zelf om te bepalen hoe zij willen omgaan met het afsteken van vuurwerk. D66 zou graag willen dat de Minister samen met de gemeenten onderzoekt wat de effecten zijn en welke lessen hieruit getrokken kunnen worden. Alleen op die manier kun je weten welke maatregelen het meest effectief zijn.

Het probleem van illegaal en veel te zwaar vuurwerk lijkt helaas nog niet opgelost, terwijl dit wel tot de meeste overlast en het meest zware letsel leidt. Voor D66 is het daarom belangrijk dat er adequaat wordt gehandhaafd, met name op illegaal vuurwerk. Wij juichen dan ook de Europese samenwerking tegen illegaal vuurwerk toe. Het is goed om te lezen dat hierbij stappen zijn gezet. Het is goed dat er afspraken worden gemaakt met Polen, Tsjechië en Italië, maar die intentie is er allang. Ik heb even teruggekeken naar mijn inbrengen in de afgelopen jaren. Iedere keer werd er gezegd: we zijn daarover in gesprek in Europa. Hoe komt het dat er al jaren over wordt gesproken, maar dat er zo weinig resultaat wordt geboekt? Welke concrete afspraken zijn er of worden er nog gemaakt? Welke concrete resultaten zijn er tot nu toe bereikt? Welke doelstellingen worden er voor komend jaar gesteld? Ik hoor hierop graag een concreet antwoord. Als dat nu niet lukt, dan desnoods later via een brief. Er is nog een punt van aandacht. Dat heeft te maken met de afspraken door de politie en de doorstroom naar het OM. Mijn collega's spraken er ook al over. De daling van het aantal incidenten met 2% ten opzichte van de vorige jaarwisseling staat helemaal niet in verhouding met de daling van het aantal aanhoudingen door de politie met 28%. Heeft dit te maken met een verschuiving van zware misdrijven naar kleinere overtredingen of ook met een afname van de politie-inzet? Waren er inderdaad minder problemen tijdens de jaarwisseling of moet de politie het met minder mensen doen, zodat zij minder verdachten kan aanhouden? Sinds de jaarwisseling 2011–2012 zien we een behoorlijke afname van het aantal ingestroomde verdachten bij het Openbaar Ministerie. Kan de Minister dit verklaren? Heeft dit misschien ook te maken met de werkdruk bij de politie en het Openbaar Ministerie? Ik rond af met een aantal verbeterpunten voor de bewindspersonen. Ten eerste moet er extra aandacht komen voor het garanderen van de veiligheid van hulpverleners en voorbijgangers. Ten tweede moet de pakkans van overtreeders worden vergroot. Ten derde moet de internationale samenwerking worden verbeterd, om te voorkomen dat in Nederland verboden consumentenvuurwerk wordt afgestoken. Ik hoor hierop graag een reactie van de beide bewindspersonen.

Voorzitter: Berndsens-Jansen

De **voorzitter**: De bewindspersonen hebben gezegd dat zij tien minuten nodig hebben om de beantwoording voor te bereiden.

De vergadering wordt van 15.13 uur tot 15.23 uur geschorst.

Minister **Van der Steur**: Voorzitter. Allereerst dank ik u voor de gelegenheid om hier te spreken over de afgelopen jaarwisseling. Twee van de leden hebben er een opmerking over gemaakt dat we dit in de zomer bespreken. Toen ik hier naartoe liep en langs het Plein wandelde waar een heleboel mensen bezig waren met activiteiten die ver af staan van de jaarwisseling, en die vooral van de zon genoten, toen dacht ik: wat is het toch bijzonder om als Minister van Veiligheid en Justitie over vuurwerk te mogen spreken op een moment dat je eigenlijk helemaal geen herinnering meer hebt aan die jaarwisseling, want die is inmiddels zolang geleden dat je niet eens meer weet hoe dat was. Ik zal uiteraard antwoord geven op de vragen die door de leden zijn gesteld, maar ik maak ook even een paar algemene opmerkingen. In de brieven die mijn ambtsvoorgangers, de heren Opstelten en Blok, aan de Kamer hebben gestuurd, is conform de afspraken al heel veel informatie gegeven over hoe de jaarwisseling is verlopen. We mogen vaststellen dat de jaarwisseling iets beter is verlopen dan in de jaren hiervoor. Er waren minder incidenten en het lijkt zo te zijn, zeg ik voorzichtig, dat de beperking van de afsteektijden heeft geleid tot minder overlast. Er is

gevraagd of wij dat zeker weten. Nee, dat weten we natuurlijk niet zeker. Daarmee zullen we echt wat meer ervaring moeten opdoen. Ik hoop dan ook dat we die lijn zullen terugzien bij de jaarwisseling komend jaar. In de brief van 13 maart is de Kamer uitgebreid geïnformeerd over de enquête die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is gehouden. Deze laat ook zien dat gemeenten zich daarin herkennen. Volgens de gemeenten bestaat er een causaal verband tussen de beperking van de afsteektijden en het aantal incidenten. Er is hard gewerkt door de gemeenten, de politie, het Openbaar Ministerie en de brandweer, maar ook door heel veel andere mensen, zoals ambulancemedewerkers en artsen, om de jaarwisseling zo goed mogelijk te laten verlopen. Net als mevrouw Kooiman spreek ik mijn waardering uit voor al die mensen die op zo'n avond ervoor zorgen dat heel veel mensen veilig en op een plezierige, feestelijke manier het nieuwe jaar kunnen inluiden en het oude jaar kunnen uitluiden.

Het is goed om te zien dat het intensieve overleg met alle betrokkenen en de maatregelen die in de afgelopen jaren zijn genomen, hun vruchten afwerpen, maar we moeten wel de vinger aan de pols houden. Hierover vindt al jaren een debat plaats met de Kamer en aan de hand daarvan worden maatregelen genomen. In de hoorzitting heeft de vertegenwoordiger van de Nationale Politie de Kamer bijgepraat over alles wat de politie op grond van haar expertise constateert en adviseert. Die informatie betrekken wij ook bij onze keuzes, bijvoorbeeld als het gaat om de verkoop van vuurwerk waardoor letsel wordt veroorzaakt. Collega Mansveld zal nader ingaan op de vragen die daarover zijn gesteld. Het komt er naar mijn mening op neer dat de gezamenlijke inspanningen die wij plegen, onverminderd moeten worden voortgezet. Wat mij betreft is er geen reden om het gevoerde beleid opnieuw aan te passen of te wijzigen, vooral omdat we nog niet zeker weten of er een causale samenhang is tussen dat beleid en de effecten die we zien.

Mevrouw Ouwehand heeft gevraagd of ik bereid ben toe te werken naar een algeheel verbod op consumentenvuurwerk. Ik kan zeggen dat het kabinet geen voorstander is van een algeheel vuurwerkverbod. We moeten niet vergeten dat het een diepgewortelde traditie is om vuurwerk af te steken, waar heel veel mensen die dat over het algemeen op een heel veilige manier voor zichzelf en voor hun omgeving doen, heel veel plezier aan ontlennen, zoals mevrouw Tellegen, de heer Oskam en de heer Recourt ook hebben gezegd. Het kabinet ziet geen reden om dat te wijzigen.

We moeten vaststellen dat Nederland geen eiland is, zoals de heer Recourt ook zei, verwijzend naar Australië. Als je al naar een vuurwerkverbod toe zou willen, zou je serieus de vraag moeten stellen of dat effectief kan zijn, omdat er in Duitsland en België geen sprake is van een vuurwerkverbod. Vuurwerk is daar vrijelijk beschikbaar, evenals via internet, ook al doen wij heel veel om dat te voorkomen.

Daarnaast is het van belang dat de gemeenten zelf oppassen dat zij niet binnen een bepaalde regio heel ander beleid voeren. Dit is echt een zaak die bij de gemeenten zelf ligt, maar zij zullen rekening moeten houden met vuurwerktoerisme. Gemeenten kunnen in hun algemene plaatselijke verordening vanwege specifieke lokale omstandigheden een uitzondering maken op het Vuurwerkbesluit en zij doen dat in veel gevallen ook. Die uitzonderingen kunnen worden gemaakt in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast. Het spreekt voor zich dat dit belang dan aantoonbaar moet zijn. Het is ook logisch dat die uitzonderingen niet het gehele grondgebied van een gemeente kunnen betreffen, want daarmee zou je feitelijk een totaalverbod in een gemeente kunnen afkondigen.

Lokaal mag je niet iets verbieden wat landelijk is toegestaan.

Mevrouw Tellegen en mevrouw Kooiman hebben gevraagd of die vuurwerkvrjige zones hebben bijgedragen aan minder overlast.

De **voorzitter**: Voordat u de vragen van de andere leden gaat beantwoorden, heeft mevrouw Ouwehand een vraag.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Dank voor de beantwoording van de Minister van de vraag hoe dat zit met de ruimte die gemeenten hebben. Ik heb al eerder aan het kabinet gevraagd of het klopt dat een gemeente alleen maar plekken mag aanwijzen waar geen vuurwerk mag worden afgestoken, bijvoorbeeld in de buurt van een bejaardentehuis. Er is behoefte bij burgemeesters om dat andersom te doen, dus de hele gemeente vuurwerkvrij en een afgelegen veld aanwijzen waar je wel vuurwerk mag afsteken. Voelt de Minister ervoor om dat ook mogelijk te maken voor de gemeenten die daarvoor willen kiezen?

Minister **Van der Steur**: Ik heb dat eigenlijk al gezegd. Ik heb de woorden van mevrouw Ouwehand gehoord. Elke gemeente, elke burgemeester of college van burgemeester en wethouders, moet voor zichzelf die afwegingen maken, maar iets wat legaal is kun je niet bij gemeentelijke regelgeving verbieden. Een gemeente kan niet zeggen dat het helemaal nergens mag of maar op één plek wel mag. Vuurwerk is iets wat legaal mag worden afgestoken binnen de geldende wet- en regelgeving. Daar kunnen dergelijke beperkingen niet aan worden verbonden. Dat is ook al eerder door de rechter uitgesproken in een zaak die ging over cannabisgebruik, als ik mij goed herinner, waarbij een gemeente dat ook langs die lijn probeerde. Vervolgens zei de rechter dat dit niet zo ging. Omdat het voorhanden hebben en het gebruik van dat product niet illegaal is, kan een gemeente daar geen verbod aan verbinden. Wat mevrouw Ouwehand wil, kan alleen als je het in principe landelijk verbiedt en dan zegt dat men het op dat veld alsnog mag doen. Dan zou je een verbod krijgen met een soort uitzonderingsregels voor gemeenten. Daar ben ik niet toe bereid, om de reden die ik in mijn inleiding heb toegelicht.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Ik vind het jammer dat de Minister zo afsluit, want ik vind het best een goed idee om het zo te regelen. De gemeenten die zich verantwoordelijk voelen voor de openbare orde en de veiligheid, kunnen dat afzetten tegen de behoefte van de bevolking aan consumentenvuurwerk, want de Minister zegt dat het kabinet er geen voorstander van is om dat af te schaffen. Omdat je het omdraait is het besluit waar dat mag, veel meer in overeenstemming met die verantwoordelijkheid die gemeenten voelen om de openbare orde en de veiligheid te bewaken. Waarom wil het kabinet dat niet omdraaien? Dan blijft de mogelijkheid om consumentenvuurwerk af te steken toch nog steeds aanwezig in Nederland?

Minister **Van der Steur**: Dat is dan nog maar de vraag, want dat is dan aan de gemeenten zelf. De ene gemeente zal daar anders over denken dan de andere. Dat is ook heel goed. Om die reden hebben gemeenten de mogelijkheid om binnen de algemene plaatselijke verordening zelf af te spreken waar ze dat niet willen. Zoals ik al zei ben ik geen voorstander van een verbod. Ik denk dat wij daarbij ook moeten kijken naar de proportionaliteit. Een landelijk verbod heeft allerlei consequenties. Dan is de vraag of dat noodzakelijk is, gegeven de ernst van de problematiek. Ik denk niet dat dit de toets der kritiek kan doorstaan. Ik proef overigens ook geen meerderheid in de Kamer voor een dergelijk voorstel, maar mevrouw Ouwehand kan daar van alles aan proberen te veranderen. Misschien is het een idee om het toe te voegen aan de mantra's die de Partij voor de Dieren uitspreekt, in die zin dat er ook steeds iets over vuurwerk kan worden gezegd.

Mevrouw Kooiman en mevrouw Tellegen hebben gevraagd of de vuurwerkvrije zones hebben bijgedragen aan minder overlast. De VNG heeft gemeenten van verschillende grootte gevraagd om hun ervaringen

met het aanwijzen van vuurwerkvrije zones te delen. Mijn ambtsvoorganger heeft de Kamer in de brief van 13 maart geïnformeerd over de resultaten daarvan. Uit de navraag van de VNG blijkt dat enkele gemeenten op basis van de APV een of meerdere vuurwerkvrije zones hebben ingesteld. Dat hebben ze gedaan om twee redenen. De ene is om brand tegen te gaan, bijvoorbeeld rondom scholen. De andere is om de rust te beschermen op plekken waar het afsteken van vuurwerk een onevenredig negatief effect heeft op de omgeving, bijvoorbeeld bij een bejaardentehuis, zoals mevrouw Ouwehand ook noemde, maar ook bij een dierenasiel of een ziekenhuis. Wij hebben vernomen van de VNG dat de resultaten heel positief zijn, naar het oordeel van de gemeenten zelf. Er is gevraagd of daar wetenschappelijk bewijs voor is. Nee, dat kan ook niet, omdat dat instrument nog relatief kort wordt ingezet. Ik neem mij voor om in de brief na de jaarwisseling van komend jaar in overleg met de VNG te bezien of er inmiddels meer zicht op is hoe dat zich heeft verhouden. Mevrouw Kooiman heeft terecht aandacht gevraagd voor de hulpverleners, en zo ken ik haar ook, zoals ik in mijn inleiding ook heb gezegd. De Kamer heeft hierover veelvuldig gesproken met mijn ambtsvoorgangers. Er is een hele reeks maatregelen genomen, bijvoorbeeld op het gebied van de strafeisen, waar ik nog op kom, omdat de heer Oskam hierover vragen heeft gesteld, maar ook over de manier waarop hulpverleners worden bijgestaan die in die nacht actief zijn om onze veiligheid en die van anderen te garanderen. Mevrouw Kooiman vroeg of we daarbij niet standaard supersnelrecht kunnen inzetten. Het antwoord daarop is dat dit precies de afweging is die het Openbaar Ministerie altijd maakt. We hebben met de Kamer afgesproken dat het van belang is dat er lik-op-stukbeleid wordt gevoerd.

Dat geldt ook voor geweld dat gepleegd wordt tegen hulpverleners, maar voor het supersnelrecht lenen zich alleen zaken die heel eenvoudig zijn, maar waarbij ook celstraf kan worden geëist en ook wordt uitgesproken. Het is aan het Openbaar Ministerie om te beoordelen of een zaak ernstig genoeg is of te ingewikkeld om via het supersnelrecht te doen. Aan de ene kant is er het belang van snel actie ondernemen, laten zien dat we er bovenop zitten, dat we geweld tegen hulpverleners nooit accepteren. Aan de andere kant is de afweging hoe je de maximale straf kunt krijgen voor het gedrag dat er is. In de praktijk zul je zien dat relatief kleinere zaken zich wel lenen voor supersnelrecht, maar bij ernstige zaken is mijn indruk dat die zich niet lenen voor supersnelrecht.

In gesprekken met de rechterlijke macht wordt wel gezegd dat hun streven is om alle rechtszaken supersnelrecht te laten zijn. Dat is een van de 22 wetsvoorstellen die naar de Kamer zullen komen in het kader van de vernieuwing en modernisering van het strafprocesrecht. Het lijkt mij ook onverstandig om te zeggen dat er standaard nooit supersnelrecht wordt uitgevoerd. In het kader van het lik-op-stukbeleid kan het heel belangrijk zijn om dat in een aantal gevallen wel te doen, om zichtbaar te maken, ook voor de mensen die erbij waren, dat op geen enkele manier wordt geaccepteerd dat mensen zich tegen hulpverleners keren, ook niet tijdens de jaarwisseling.

Mevrouw **Kooiman** (SP): Het is niet voor niets dat D66 en de SP hierover vragen hebben gesteld. Wij krijgen namelijk signalen dat vaak bewijsvoering ontbreekt, dat er onzorgvuldig wordt gehandeld, dat er soms lagere straffen worden opgelegd dan mogelijk was als de zaak met snelrecht of gewoon recht was afgehandeld. Mijn vraag is of de Minister, als er geweld tegen hulpverleners is toegepast, niet voor supersnelrecht kan kiezen, maar om wel snel te handelen en voor snelrecht te kiezen.

Minister **Van der Steur**: Ik wil allereerst zeggen dat het geen keuze is die de Minister maakt, maar het Openbaar Ministerie zelf, binnen zijn eigen verantwoordelijkheid. Ik heb daarnet al gezegd wat de reden daarvoor is.

Als bewijs in een zaak ontbreekt, hoort hierbij geen supersnelrecht toegepast te worden. Dat moge helder zijn, want dat weet iedereen. Ik heb zelf een aantal supersnelrechtzittingen bijgewoond. Mijn indruk is dat daar alleen zaken worden aangebracht waarbij snelle actie van belang is, maar die zich daar ook voor lenen. Als er bij een zaak nog bewijs moet worden verkregen of getuigen moeten worden gehoord, wat in veel gevallen van geweld tegen hulpverleners mogelijk is, of als er camera-beelden moeten worden opgevraagd, dan zal het nooit bij supersnelrecht terechtkomen. In algemene zin ben ik daar echt een voorstander van en ik dacht dat dit ook gold voor de SP-fractie. Door de snelheid waarmee we handelen, laten we zien dat mensen ook meteen achter slot en grendel verdwijnen, als dat nodig is, of meteen een taakstraf opgelegd krijgen. Daarmee laten we zien dat er juist op dit punt niet wordt gespot met hulpverleners.

Mevrouw **Kooiman** (SP): De SP is zeker voor snelheid, maar ook voor zorgvuldigheid. Zeker als het geweld tegen hulpverleners lager wordt bestraft of als de straf hoger had kunnen uitvallen, maar er onzorgvuldig naar gekeken is, dan kiest onze fractie toch voor zorgvuldigheid boven alles. Ik kan me voorstellen dat de Minister zegt dat hij dit niet kan opleggen aan het OM, maar hij kan het OM wel verzoeken om de richtlijn zodanig aan te passen dat er niet standaard wordt gekeken naar supersnelrecht, maar om wel snel te handelen en naar snelrecht te kijken.

Minister **Van der Steur**: Dat is echt niet nodig, want er wordt niet standaard gekeken naar supersnelrecht. Er wordt gekeken naar een aantal belangen. Aan de ene kant is er het lik-op-stukbeleid dat wij met de Kamer hebben afgesproken. De Kamer zegt altijd dat dit van belang is. Die opvatting deel ik. Aan de andere kant is er het bereiken van het gewenste doel, namelijk dat mensen die zich misdragen in de richting van hulpverleners, daarvoor passend worden gestraft. Daarom hebben we met het OM afgesproken dat er altijd een eis wordt gesteld van 200% boven de gewone eis, omdat het gaat om geweld tegen hulpverleners. Ik breng in herinnering dat zich vorig jaar een zaak in Den Haag heeft voorgedaan, waarin die eis niet werd gevolgd. Deze werd in hoger beroep wel gevolgd door het hof. Ook toen werd gezegd dat de jaarwisseling een bijzondere omstandigheid is en dat het past om dan een extra zware straf te eisen. Mevrouw Kooiman merkte op dat die straffen soms lager zijn. Dat is aan de rechterlijke macht, die daarin altijd een geheel onafhankelijke afweging maakt, zeg ik met respect. Op de vraag van mevrouw Kooiman of de Minister het wenselijk vindt dat een zaak met supersnelrecht verkeerd gaat omdat er geen tijd was om deze zorgvuldig aan te pakken, is het antwoord natuurlijk dat ik ook vind dat dit niet kan. Dat weet het Openbaar Ministerie natuurlijk als geen ander.

Mevrouw Tellegen heeft aangegeven waarom zij vindt dat het gebruik van vuurwerk een rol moet blijven spelen in de traditie die we in Nederland hebben. Ook andere leden hebben daarover gesproken. Zoals ik al heb aangegeven, onderschrijf ik die mening.

Zij vroeg vervolgens: waaruit bestond nu de overlast? Er zijn incidenten en er is ook overlast tijdens oud en nieuw. We hebben gezien dat er tijdens de afgelopen jaarwisseling een verschuiving is opgetreden van ernstige misdrijven naar overlast. Dat betekent dat er meer vuurwerkincidenten waren. Daarbij moet vooral worden gedacht aan het te vroeg afsteken van vuurwerk. Ook waren er meer meldingen van overlast door jongeren. Volgens mijn informatie bestond die overlast vooral uit brandjes, vuurwerkontploffingen, vernieling en zaaksbeschadiging in het kader van die activiteiten tijdens de nacht. Ik hoop dat ik hiermee de vraag van mevrouw Tellegen voldoende heb beantwoord. Ik heb verder geen lijst van wat er precies waar en door wie gedaan is. Ik heb goede nota

genomen van haar opmerking dat er in haar beleving geen nieuwe maatregelen nodig zijn.

Zij zegt terecht dat mensen een eigen verantwoordelijkheid hebben. Vooral de mensen die vuurwerk afsteken, hebben een verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat zij daardoor geen andere mensen in gevaar brengen. Het verloopt natuurlijk in de overgrote meerderheid van de gevallen ook probleemloos. Als we kijken naar de hoeveelheid vuurwerk die wordt afgestoken en naar het aantal incidenten, dan gaat het in het overgrote deel van de gevallen relatief probleemloos en veilig, maar dat wil niet zeggen dat er geen risico's zijn. Het is aan de mensen zelf om zorgvuldig met die risico's om te gaan. Die verantwoordelijkheid ligt bij de mensen zelf. Die is er aan beide kanten. Wij zullen als overheid optreden als mensen zich moedwillig niet aan de regels houden. Dat wordt in de lokale driehoek afgesproken.

De heer Oskam heeft gevraagd of ik kan garanderen dat supersnelrecht niet ten koste gaat van de zorgvuldigheid. Ik kan dat niet garanderen, zoals de heer Oskam, die zelf rechter is geweest, zonder twijfel weet. Supersnelrecht wordt bij geweld tegen hulpverleners niet standaard ingezet, maar wel daar waar het kan, om te laten zien dat de samenleving het niet pikt dat mensen zich in zo'n nacht tegen hulpverleners keren. Mijn ambtsvoorganger heeft overigens met het oog op deze vraag een brede evaluatie van het supersnelrecht toegezegd. Daarin zal met name de vraag worden onderzocht of er gelet op de korte termijn tot aan de terechtzitting wel sprake is van een zorgvuldige procedure. De uitkomsten van deze evaluatie zijn naar verwachting eind van dit jaar gereed. Ik zal de Kamer er dan uiteraard over informeren. Ik voel aankomen dat de heer Oskam zegt: wanneer is dat dan? Dat zal dus in het begin van 2016 zijn, omdat het een vrij breed onderzoek is.

In zijn algemeenheid moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan wil een zaak in aanmerking komen voor supersnelrecht. Het moet om juridisch gezien eenvoudige zaken gaan en de politie moet in ieder geval in staat zijn om tijdig een goed proces-verbaal te leveren. Verder worden rond de jaarwisseling speciale piketadvocaten ingezet om de verdachten ook van adequate rechtsbijstand te voorzien. Als de schade niet binnen drie dagen kan worden vastgesteld, dan is dat ook op zichzelf weer een contra-indicatie voor het toepassen van supersnelrecht. Uiteindelijk is het aan de rechter om te oordelen of er is voldaan aan die zorgvuldigheidseisen. Het Openbaar Ministerie en de rechtbanken hebben gemeld dat de inzet van supersnelrecht een succesvolle bijdrage levert aan dat gewenste lik-op-stukbeleid dat we met de Kamer hebben afgesproken. De heer Oskam heeft gevraagd of de rechter ook telkens de strafeis volgt. Ik vond dat een leuke vraag. Alle vragen zijn leuk, maar deze vond ik uit de hoek van de heer Oskam extra leuk. Ik zou bijna zeggen: laten we eens kijken bij rechtspraak.nl of de heer Oskam altijd de strafeis gevolgd heeft toen hij zelf rechter was. Ik denk dat ik in algemene zin moet zeggen: nee, niet altijd. Daar kun je van alles van vinden, maar ik denk dat dat een consequentie is die we van dat grotere belang van de trias politica en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht moeten aanvaarden. De heer Oskam stelde deze vraag met name in het kader van het geweld tegen hulpverleners. Hij vroeg ook of er altijd gevangenisstraf geëist wordt als er sprake is van geweld tegen hulpverleners. Ik kan daarover het volgende opmerken. Het Openbaar Ministerie eist waar nodig gevangenisstraffen. Dat kan in mijn beleving niet altijd het geval zijn, omdat er ook zaken zijn die relatief licht worden bevonden. Dan bestaat uiteraard het risico dat de rechter die eis niet zal volgen. Dat zou in de relatie tussen de officier van justitie en de rechter ertoe kunnen leiden dat de rechter zegt: wat is dit voor eis; die past helemaal niet in ons stelsel. De heer Oskam weet ook dat rechters daar met elkaar afspraken over hebben gemaakt in het Landelijk Overleg Vakinhoud Strafrecht (LOVS).

Uit de uitspraken van de supersnelrechter na de afgelopen twee jaarwisselingen blijkt in ieder geval dat de rechters de verhoogde strafeis van het Openbaar Ministerie die sinds twee jaar geldt, over het algemeen gevolgd hebben. Uit onderzoek van de Universiteit Tilburg uit 2012 is ook gebleken dat bij zaken waarin sprake was van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak, de rechter in hoge mate de verhoogde strafeis gevolgd heeft, zowel wat betreft de modaliteit als de hoogte van de sanctie. De hoogte van de opgelegde straf bedraagt in die zaken gemiddeld ruim 90% van de eis. De eis wordt dus nagenoeg gevolgd. Dat ging om VPT-zaken in het algemeen, en niet alleen om supersnelrecht-zaken. VPT staat hierbij voor Veilige Publieke Taak.

De heer Oskam heeft nog gevraagd hoe de evaluatie eruit zal zien. Het is een brede evaluatie die door het WODC wordt uitgevoerd. Daarin zal een antwoord worden gegeven op alle vragen die ik zojuist ook heb gesteld. De heer Recourt vroeg of er bij de gemeenten voldoende kennis en ervaring is om vuurwerkvrije zones in te stellen en eventueel andere maatregelen te nemen. Hij vroeg voorts of ik bereid ben om gemeenten hierin te ondersteunen. Wij ondersteunen de gemeenten al op dat gebied. Dat gebeurt zowel door de VNG als op mijn departement. Ik zal ook het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) vragen om informatie over het toepassen van dit soort middelen, de best practices, op te nemen om zijn website, zodat die informatie ook beschikbaar is voor gemeenten die daar informatie over zoeken.

De heer Recourt heeft voorts een vraag gesteld over de KNVB, die de wens heeft om het afsteken van vuurwerk in stadions te verbieden. In mijn beleving is het aan de eigenaar van het stadion om daar stappen in te nemen. Volgens mij bestaat daar ook uitgebreid aandacht voor. Maar als er problemen zijn bij die aanpak, dan is het altijd goed om te weten waar die problemen spelen. Er zit een ambtenaar van mijn ministerie in de Regiegroep Veiligheid en Voetbal. Daar neemt de KNVB ook aan deel. Wij zullen dit signaal eerst bilateraal met de KNVB bespreken en we zullen het zo nodig ook in die regiegroep bespreken. Als er een probleem is, zijn wij altijd bereid om dat op te lossen.

De heer **Recourt** (PvdA): Ik bedank de Minister dat hij dat wil oppakken. Ik heb nog een ander punt. Ik ben eigenlijk geïntrigeerd geraakt door de inbreng van de Partij voor de Dieren. Mevrouw Ouwehand zegt: kijk nu eens naar België, waar sprake is van aanzienlijk minder incidenten. Ervan uitgaande dat die informatie klopt, want ik ken die cijfers zelf niet, is dat natuurlijk heel bijzonder. België is immers een land waar iedereen zo'n beetje vrijelijk zwaar vuurwerk kan kopen, om het wat gechargeerd te zeggen. Heeft de Minister een idee wat het geheim van de smid is?

Minister **Van der Steur**: Dat heb ik niet. Toevallig heb ik net afgesproken dat ik volgende week een diner heb met mijn Belgische collega van Justitie. Ik zocht nog naar onderwerpen. Ik zal dit onderwerp aansnijden. We hebben overigens wel genoeg onderwerpen hoor. Maakt u zich geen zorgen! Ik zal dit onderwerp naar voren brengen, want het lijkt me goed om even te kijken naar die ogenschijnlijke paradox. Ik ben er nu ook wel nieuwsgierig naar. Misschien moet ik de Belgische Minister van Binnenlandse Zaken er ook nog even over spreken. Ik zal dat graag doen. Ik kijk ook even opzij, want misschien spreek ik voor mijn beurt.

Staatssecretaris **Mansveld**: Mag ik ook mee?

Minister **Van der Steur**: De Staatssecretaris mag ook mee. Ik nodig haar meteen uit voor het eten woensdag. Dat wordt heel gezellig! Ik denk dat we samen een heel eind komen.

De heer Oskam heeft nog gevraagd hoe vaak er gebruik wordt gemaakt van het middel om mensen preventief vast te zetten. Mij is niet bekend of

en, zo ja, hoe vaak dat gebeurt. Ik weet wel dat gemeenten een heleboel maatregelen hebben op basis van de Gemeentewet, zoals alcoholverboden, vuurwerkvrije zones en gebiedsverboden voor specifieke personen of groepen. Ik noem voorts het opleggen van een preventieve last onder dwangsom, preventief fouilleren, burgerparticipatie en het organiseren van een evenement of een vuurwerkshow. Ik neem mij voor om dit punt mee te nemen bij de rapportage over de volgende jaarwisseling en de Kamer daarover te informeren.

De heer **Oskam** (CDA): De Minister was me eigenlijk een beetje voor, maar ik wil ook weten hoe dat tijdens de afgelopen jaarwisseling is gegaan. We zijn er immers al langer mee bezig. We hebben met elkaar allerlei gereedschappen bedacht om oud en nieuw zo goed mogelijk te laten verlopen. Ik snap dat de Minister het nu niet weet, maar misschien kan hij toch in samenspraak met zijn collega van Binnenlandse Zaken een briefje met de gevraagde informatie naar de Kamer sturen. Volgens mij is het een kleine moeite om dat even uit te zoeken.

Minister **Van der Steur**: De heer Oskam zegt dat het een kleine moeite is, maar we praten over honderden gemeenten. Dus zo klein is die moeite niet. Eerlijk gezegd vind ik ook dat wij al heel veel informatie aan de Kamer verstrekken, ook op terecht verzoek van de Kamer. Ik wil op dit punt om redenen van praktische toepassing voorstellen dat ik dat toch over een halfjaar doe, als de jaarwisseling zich weer aandient. Dan zal ik die slag maken, omdat we die vraag dan meenemen in de informatie die we sowieso zullen vragen. Als ik dat nu weer zou moeten doen, dan dwing ik niet alleen de mensen van mijn departement maar vooral ook alle betrokken partijen en de gemeenten om daar nu informatie over aan te leveren. Ik wil de suggestie van de heer Oskam dus meenemen zoals ik dat eerder heb voorgesteld.

De heer **Oskam** (CDA): Ik zal me flexibel opstellen, maar ik vind dat het ministerie deze vraag eigenlijk wel had kunnen verwachten. We zijn immers al een paar jaar met dit onderwerp bezig. We willen wel weten hoe het elk jaar gaat. Dit is een van de maatregelen. Dan is het niet zo gek dat wij vragen hoe die maatregel heeft uitgepakt. Kortom, ik zal me flexibel opstellen, maar ik wil wel dat het standaard wordt meegenomen.

Minister **Van der Steur**: Ik heb in mijn vorige functie geleerd dat het nooit gek is als de Kamer iets vraagt. Ik neem dat dus ter harte. Wij zullen ervoor zorgen dat dit punt in de volgende rapportage wordt meegenomen.

De heer Oskam heeft voorts gevraagd of illegaal vuurwerk ook voor de jaarwisseling kan worden ingeleverd. Hij denkt daarbij aan een soort amnestieregeling voor het inleveren van illegaal vuurwerk. Illegaal vuurwerk mag uiteraard niet in het bezit zijn van personen. Er is echter niet voldoende capaciteit, laat staan voldoende middelen, bij de politie om dit vuurwerk op een veilige wijze te behandelen en op te slaan. Er is dus sprake van een praktisch probleem waardoor er niet kan worden ingegaan op de suggestie van de heer Oskam. Wij willen niet dat er een grote hoeveelheid explosief materiaal terechtkomt op een plaats die daar niet op ingericht is. Een politiebureau is niet ingericht op het opslaan van een grote hoeveelheid explosief materiaal. Dat kan daar niet op de juiste wijze worden opgeslagen, omdat men daar de middelen niet voor heeft. Ik merk bovendien op dat heel veel mensen die illegaal vuurwerk hebben, niet van plan zijn om dat in te leveren. Zij hebben dat vuurwerk juist om er iets mee te doen.

De heer **Oskam** (CDA): Ik maak me daar wel een beetje zorgen over. In het verleden hebben we de vuurwapeninleveractie gehad. Die was een groot

succes. Ik snap dat het lastig voor de politie is, omdat die er niet op voorbereid is. Maar nu blijft het illegale vuurwerk in verkeerde handen en kan het verkeerd gebruikt worden. Dat willen we ook niet. Het is misschien een idee om erover na te denken, om één keer ergens in de regio een voorziening te treffen, zodat mensen dat vuurwerk kunnen inleveren. Dat lijkt me toch beter dan dat we zeggen: houd het maar; het mag niet, maar de politie kan het ook niet hebben. Als de politie illegaal vuurwerk vindt, neemt zij het in beslag en moet ze er ook mee dealen.

Minister Van der Steur: Een vuurwerkopslag moet aan heel strenge eisen voldoen. Dat kan mijn collega van Infrastructuur en Milieu beter uitleggen dan ik. Iedereen moet aan die eisen voldoen, ook de politie. Dat geldt ook ten aanzien van vuurwapens. Een vuurwapen wordt echter opgeborgen in een kluis. Daarover beschikt elk politiebureau. Een politiebureau is voor het opslaan van vuurwerk niet altijd een verstandige keuze, omdat het niet kan voldoen aan die strenge eisen. Dat is gewoon een praktisch probleem. Er spelen hierbij nog een paar dingen. Heel veel mensen zien het verschil niet tussen legaal en illegaal vuurwerk. Voorts is er in mijn beleving op dit moment ook geen behoefte aan een dergelijke amnestieregeling. Mensen die illegaal vuurwerk kopen, kopen dat immers over het algemeen met het oog op het afsteken ervan.

De heer Oskam (CDA): Stel dat ik de Minister tip dat er ergens gevaarlijk illegaal vuurwerk ligt, dan wil ik dat de overheid ingrijpt. Dan komt de politie en neemt het in beslag. En dan moet de politie er ook iets mee. Ik zou zeggen: wees nu een keer royaal en neem preventieve maatregelen. Zorg voor voorlichting, adverteer ermee en zeg: het is gevaarlijk, lever het in, dan heb je geen gedoe en krijg je ook geen problemen met de overheid. En doe je het niet, dan komen we misschien een keer langs en heb je wel grote problemen. Kortom, linksom of rechtsom, de politie moet daar toch een keer mee dealen.

Minister Van der Steur: Nog even voor de helderheid: vuurwerkopslag moet aan heel strenge eisen voldoen. Dat geldt voor iedereen, dus ook voor de politie. Al zou ik zo'n actie willen uitvoeren, ik ben absoluut niet in staat om ervoor te zorgen dat dit op een zorgvuldige manier, binnen de geldende wetgeving en veilig voor de mensen die ermee moeten werken, gebeurt. Wij kunnen dat gewoon praktisch niet uitvoeren. Er is twee jaar geleden onderzoek naar die mogelijkheid gedaan. Toen is ook vastgesteld dat dat echt enorme problemen zou opleveren, niet alleen met betrekking tot de capaciteit, maar ook met betrekking tot de veiligheid en in financiële zin. Ik vind het een sympathieke gedachte van de heer Oskam, maar ik kan daar echt niet aan voldoen. En als ik het al zou kunnen, dan kan ik dat zeker niet met de capaciteit en de financiële middelen die ik momenteel heb.

De voorzitter: Ik wil als woordvoester van D66 hier graag even op doorgaan. In mijn politietijd werd er heel veel vuurwerk in beslag genomen. Daar waren uitstekende opslagmogelijkheden voor. Je kunt de parallel trekken met illegaal vuurwapenbezit. Op het moment dat die actie plaatsvond, waren er opslagmogelijkheden voorhanden. Ik wil het pleidooi van de heer Oskam steunen. Het helpt vaak wel als je mensen wijst op de gevaren van het illegale vuurwerk. Het zou ook kunnen helpen als je hun de mogelijkheid biedt om dat straffeloos in te komen leveren.

Minister Van der Steur: Ik proef en zie aan de gezichten van een aantal leden dat er behoefte is om daar nog even nader naar te kijken. Ik ben een Minister die zijn oor te luisteren legt bij de Kamer, zoals dat hoort. Ik zal dat onderzoek van twee jaar geleden nog eens ter hand nemen, daar nog even met de politie over spreken en de Kamer daarover nader informeren.

De **voorzitter**: Dit is dus een toezegging.

Minister **Van der Steur**: Dit is een keiharde toezegging. Ik zal dat vóór de jaarwisseling aan de Kamer laten weten.

Mevrouw Berndsen heeft nog een vraag gesteld over de politie-inzet. Zij stelde dat er sprake is geweest van minder politie-inzet, terwijl er wel veel incidenten hebben plaatsgevonden. Mevrouw Berndsen weet dat de vraag wat een adequate inzet van de politie is en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen, per eenheid kunnen verschillen. Dat is ook de gedachte achter het systeem van de Nationale Politie. Dat wordt in de lokale driehoek afgesproken. De inzet wordt over het algemeen bepaald aan de hand van risicoanalyses en evaluaties van voorgaande jaren. De inzet van politie tijdens de jaarwisseling wordt op basis van die informatie zodoende op lokaal niveau bepaald, en niet op nationaal niveau. Het is dus aan de lokale driehoek om te bepalen hoeveel politie-inzet er mogelijk is. Ik heb geen signalen dat dat in de lokale driehoek op onjuiste wijze zou zijn gebeurd. Als dat zo is, dan ligt die vraag primair voor bij de gemeenteraden van de betreffende gemeenten. Zij moeten daar hun burgemeester of de regioburgemeester op aanspreken.

Volgens mij heb ik hiermee alle door de Kamer aan mij gestelde vragen beantwoord.

Staatssecretaris **Mansveld**: Voorzitter. Ik dank u voor de uitnodiging. Ik vind het erg leuk om op bezoek te zijn bij een andere commissie, waardoor ik heel andere mensen tegenkom.

Vuurwerk in de zomer, het is niet anders! Zoals mevrouw Tellegen ook constateerde, heeft de afgelopen jaarwisseling inderdaad goede cijfers opgeleverd, maar het is even de vraag of die het gevolg zijn van de maatregelen van het afgelopen jaar of dat er ook andere factoren een rol spelen. De vermindering van de overlast is voor het grootste deel te danken aan de aanpassing van de afsteektijden. Mensen en dieren hebben overdag minder last van vuurwerk gehad. Voorts is in de campagne over de aangepaste afsteektijden meegenomen dat het maatschappelijk ongepast is om vuurwerkoverlast te veroorzaken.

Ook mevrouw Berndsen heeft gevraagd of de verbetering van de cijfers een gevolg is van de genomen maatregelen. Ik denk dat het goed is om te bekijken wat het effect van de campagne is geweest. We moeten eigenlijk continu nagaan of ons handelen het beoogde effect heeft. Ik zal dat samen met de VNG bezien, omdat die daar natuurlijk ook een rol in speelt.

Een aantal woordvoerders heeft gevraagd op basis waarvan Romeinse kaarsen verboden zijn. Het verbod is met name gericht op vuurwerkartikelen die door oneigenlijk gebruik veel letsel veroorzaken, niet alleen bij gebruikers maar ook bij omstanders. Ik heb het van horen zeggen, want ik ben zelf helemaal niet zo'n vuurwerkliefhebber – ik vind het zelfs heel eng – maar die Romeinse kaarsen worden dan vanuit de hand de lucht in geschoten. In plaats van dat die balletjes de lucht ingaan, kan ook een persoon die naast de afsteker staat erdoor geraakt worden. Je hoort een Romeinse kaars helemaal niet in je hand te houden, die hoort ergens in te staan. Ook de babypijltjes zijn inmiddels verboden. 12% van het letsel dat wordt veroorzaakt door legaal vuurwerk, wordt veroorzaakt door die babypijltjes. Ik vind dat je dan moet ingrijpen en moet zeggen dat dat percentage echt te groot is. Daarom zijn beide vuurwerksoorten nu verboden. Ook de vuurwerkbranche erkent overigens dat Romeinse kaarsen en babypijltjes veel letsel veroorzaken. Daarom heeft de branche ook zelf al gezegd dat zij stopt met de babypijltjes.

Mevrouw Tellegen heeft terecht gevraagd: is dit een salamitechniek; wat komt hierna, wat is het volgende product? Er is geen sprake van een algeheel verbod op consumentenvuurwerk. Het blijft gewoon belangrijk dat mensen er goed mee omgaan. We evalueren ieder jaar. Dat zullen we ook doen met de babypijltjes en het Romeinse vuurwerk, om te kijken of

de maatregelen effect hebben. Daar doe je het immers voor. Het is niet mijn intentie om a priori al voor volgend jaar te bedenken dat het dan weer iets anders wordt. Zeker niet. Het is gewoon aantoonbaar dat het afsteken van Romeinse kaarsen en babypijltjes gevaarlijk is en letsel veroorzaakt.

Mevrouw **Tellegen** heeft vervolgens gevraagd hoe het verbod gehandhaafd wordt. De producten maken soms deel uit van een vuurwerkpakket. In principe moet de handhaving natuurlijk bij binnenkomst, bijvoorbeeld in de haven plaatsvinden. We zien het liefst dat de producten het land niet binnenkomen. Er zal toezicht op gehouden worden, bijvoorbeeld in de haven maar ook bij de importeurs. Dat is de taak van de ILT. Ik denk dat het goed is om met de sector te overleggen over de vraag waar eventueel problemen te verwachten zijn met vuurwerk dat al besteld zou zijn. De sector zelf wil ook wel, maar we zullen even moeten bekijken of dat in het eerste jaar, voor de aankomende jaarwisseling, nog problemen oplevert. Ik ga daarover in gesprek met de sector.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Ik heb heel duidelijk gevraagd naar de criteria, naar de meetlat waarlangs is besloten om deze twee artikelen te verbieden. Het antwoord komt er eigenlijk op neer dat dit is gebeurd omdat deze twee artikelen het gevaarlijkst zijn. Daar speelt oneigenlijk gebruik een grote rol in. Dat is nu net mijn punt. Dat geldt immers uiteindelijk voor het meeste vuurwerk. Als je daar niet met gezond verstand mee omgaat, dan is elk rotje, elke sierpot, elke grondbloem of hoe die dingen allemaal mogen heten, gevaarlijk. Ik voorzie hier gewoon een hellend vlak als niet heel duidelijk is wat de criteria zijn op basis waarvan je die producten verbiedt.

Staatssecretaris **Mansveld**: Ik voorzie geen hellend vlak. De branche is hier zelf ook van overtuigd. We zijn niet op zoek naar nieuwe verboden. Het gaat me echt om het effect. Als 12% van het letsel als gevolg van legaal vuurwerk door babypijltjes wordt veroorzaakt, dan vind ik dat zeer significante cijfers. Dat deelt de branche met mij. Ik ben hier geen mensen aan het plagen, maar ik wil letsel voorkomen. Ik overleg ook zeker met de branche hoe hij daartegen aankijkt. Uiteindelijk is de branche de ervaringsdeskundige. Het gaat hier dus alleen om Romeinse kaarsen en babypijltjes. Ik ben niet voornemens om te bekijken welke nieuwe producten volgend jaar zouden kunnen worden verboden.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Begrijp ik dat de Staatssecretaris eerst afwacht wat het effect is van de maatregel om deze twee producten uit de handel te nemen en dat zij de Kamer daar direct na de jaarwisseling over informeert?

Staatssecretaris **Mansveld**: Ja, ik vind het wel belangrijk dat er een effect zichtbaar is. Dat hebben we nu gezien met het verkorten van de afsteektijden. Ik wil hier ook de effecten van zien. Ik zal daarover aan de Kamer rapporteren.

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Ik heb nog een punt dat net zo belangrijk is: de overgangperiode. Er wordt voor gekozen om twee producten uit de handel te halen. Voor het verbod op de babypijltjes heeft een overgangsregeling gegolden en de Romeinse kaars wordt daar nu bij betrokken. Het probleem is echter dat die dingen al in allerlei pakketten zitten. Ze zijn ook los te verkrijgen, maar ze zitten ook in pakketten. Die pakketten liggen al op de plank in China en komen naar Nederland. Nogmaals, ik voorzie een probleem met de handhaving. Ik vind het dus niet raar als we, in navolging van die overgangsregeling voor het verbod op de babypijl, ook zouden nadenken over de introductie van een overgangsregeling voor het verbod op de Romeinse kaars.

Staatssecretaris **Mansveld**: Daar ben ik zelf geen voorstander van. Ik vind het belangrijk om met de branche en de inspectie te overleggen om te horen of zij problemen verwachten en, zo ja, of die op voorhand oplosbaar zijn.

Mevrouw Kooiman heeft gevraagd of we de verkooptijden niet toch zouden moeten beperken. Daarover is vorig jaar ook een discussie geweest. De beperking van de afsteektijden heeft geleid tot een vermindering van overlast. Ik verwacht dat het inperken van verkoopdagen niet zo'n groot effect zal hebben. Dat zijn immers dagen waarop vuurwerk niet mag worden afgestoken. Ik wil eerst even kijken of deze trend doorzet voordat we wederom naar dat soort maatregelen grijpen. We hebben het debat er vorig jaar ook over gevoerd. Ik wil eerst weten hoe dit zich de komende jaren ontwikkelt.

De heer Recourt heeft vragen gesteld over het voorlichten van de consument over de verkoop- en afsteektijden. Wat kan de branche zelf doen? Er moet een aantal dingen gebeuren. Hier is er niet één maatregel the silver bullet die alles oplost, maar je zult moeten kijken naar preventie en naar een stukje opleiding van de branche en het aangesloten personeel. Verder vindt er elk jaar een landelijke campagne plaats. Die ging vorig jaar over vuurwerkbrillen. Ik vind het belangrijk dat die vuurwerkbrillen aangeboden worden. Daar heeft de branche zelf al actie op ondernomen. Ten slotte wordt er in een jaarlijks overleg met de gemeenten aandacht voor gevraagd. Het is namelijk ook wel afhankelijk van de gemeente of er wel of niet onrustpunten zijn. Toen ik voor het eerst een jaarwisseling meemaakte in de gemeente waar ik nu woon, had ik het gevoel dat er bij mij om de hoek een oorlog aan de gang was. De ME stond in mijn straat. Dat is nu helemaal niet meer aan de orde in dat deel van de gemeente, maar dat kan zich verplaatsen naar andere gebieden. Ik vind het belangrijk dat al die componenten elk jaar opnieuw samenkomen. Er is ook elk jaar een nieuwe campagne. Je kunt dat nooit laten versloffen. Je kunt dat nooit een jaar niet doen. Het is voor mij dus elke keer een combinatie van factoren waarbij ook de lokale overheid een rol speelt. Die kan waarschijnlijk van tevoren goed inschatten of er wel of niet een centrale afsteekplaats moet zijn en of er wel of niet een vuurwerkvrij gebied moet worden aangewezen.

Een volgend punt is illegaal vuurwerk. Dit is inmiddels het derde jaar dat ik over vuurwerk mag spreken. Ik merk op dat wij met het beleid ten aanzien van illegaal vuurwerk nog steeds vooroplopen in Europa, maar dat we langzaam maar zeker wel effect bereiken. We hebben bilaterale gesprekken gevoerd met Polen, Italië en Tsjechië om hen uit te leggen wat het probleem is met de webshops die met name in Polen en Tsjechië actief zijn. We hebben hun verzocht om de handel in illegaal vuurwerk via die webshops aan te pakken. We hebben met Italië specifiek gesproken over de cobra's die in dat land worden geproduceerd. We hebben gevraagd of er meer toezicht kan plaatsvinden op de handel en de productie van deze artikelen. Er is met die landen ook gesproken over een eventuele aanpassing van de Europese Pyrorichtlijn. We willen graag via die richtlijn dergelijk zwaar knalvuurwerk beperken. Door die gesprekken aan te gaan en uit te leggen dat Nederland daarin vooroploopt en dat we een aantal effecten zien, krijgen we ook meer steun voor het aanpassen van de Pyrorichtlijn. Dat is echter een proces van lange adem. Dat is niet in enkele weken geregeld. Het begrip is inmiddels ook doorgedrongen bij de Europese Commissie. Die voert nu bij alle lidstaten een onderzoek uit naar de beschikbaarheid van dit type zwaar knalvuurwerk. Door te laten zien wat de effecten zijn ontstaat ook bij andere landen dat bewustzijn en creëren we draagvlak om de Pyrorichtlijn aan te passen en aan de bron in te grijpen in plaats van op het moment dat het postpakketje op de band bij PostNL ligt.

De Pyrorichtlijn is van toepassing binnen de hele EU. Volgens deze richtlijn mag de categorie zwaar knalvuurwerk alleen door professionals

gebruikt worden. Dat gebeurt dan ook in sommige lidstaten. Het is dus verboden voor consumenten om dergelijk zwaar knalvuurwerk af te steken. In het afgelopen jaar heb ik samen met Veiligheid en Justitie in Europees verband aandacht gevraagd voor de problematiek van het zware illegale knalvuurwerk. Nederland heeft ook samen met de Europese Commissie een EU Expert Meeting on High Risk Fireworks georganiseerd. We lopen voorop. Doordat we dat doen en daar heel actief mee bezig zijn in Europa, zien we dat we veel meer effect bereiken bij de bron, waardoor er minder zwaar vuurwerk in Nederland arriveert.

De heer Recourt heeft gesproken over de onderschepping van de postpakketten. De acties zijn effectief. We zien dat er minder postpakketten worden gevonden. Ik moet wel zeggen dat ik inmiddels best wel achterdochtig ben. Is er dan een nieuwe weg gevonden? De mensen die het willen slijten, zijn enorm inventief en op zoek naar andere mogelijkheden. Er zijn minder postpakketten onderschept dan de jaren ervoor. Het is de laagste meting sinds we in 2009 zijn gestart met meten. Ik maak daaruit op dat het toezicht effectief is, maar we blijven heel alert. Is dit het effect van het verscherpte toezicht en worden er minder illegale pakketten verstuurd? Of is er weer een nieuwe inventieve weg gevonden? Ik ben alert, want ik zie dat de creativiteit bij de mensen die dit vuurwerk kwijt willen, groot is. En er zullen altijd mensen zijn die dergelijke pakketten op de een of andere manier bestellen en graag willen ontvangen. Wij werken in toenemende mate aan het versterken van het ketentoezicht. Ik zal het werkprogramma na het reces naar de Kamer sturen.

De heer **Recourt** (PvdA): Ik wil met de Staatssecretaris graag denken dat het relatief lage aantal postpakketten dat is onderschept, een groot succes is, maar gelukkig is de Staatssecretaris zelf ook een beetje achterdochtig. Hoe kan dat worden onderzocht? Het antwoord daarop vind je niet op de band bij PostNL. Op welke manier kun je dat wel onderzoeken? Ga je via internet kijken, ga je informatie inwinnen bij de afnemers, bijvoorbeeld via een anonieme tiplijn?

Staatssecretaris **Mansveld**: Op het moment dat je ziet dat het vuurwerk afneemt, constateer je dat er iets goed gaat. Op het moment dat je het weer ergens op ziet poppen, is het de vraag: hoe is het daar gekomen? Dan moet je kijken naar de keten. Internet blijft een boeiende bron. Daarop zie je allerlei manieren om iets te bestellen en te verzenden. Uiteindelijk moet een pakket echter fysiek aankomen. Belangrijk is dat je steeds weer traceert hoe die pakketten worden besteld, waar die vandaan komen en hoe die Nederland binnenkomen. Omdat het vaak om andere landen gaat, al dan niet binnen Europa, is het belangrijk om met die landen in gesprek te gaan en uit te leggen wat het probleem is. Dat is ook een deel van de oplossing. Tegelijkertijd moet je heel bewust inzetten op het onderscheppen van de pakketten. Dat hebben we bij de vorige jaarwisseling ook gedaan. Mensen die kwaad willen, hebben dan ook wel door dat de kans van slagen minder wordt. Zij gaan dan op zoek naar nieuwe wegen. Maar uiteindelijk moet het pakket fysiek verstuurd worden. Het enige wat we zeker weten, is dat de cobra's niet via internet in de mailbox binnenkomen.

De heer **Recourt** (PvdA): Het gaat juist om dat fysieke versturen. Er worden steeds minder pakjes onderschept. De winst zit 'm dus niet daarin. Je moet op een andere manier gaan onderzoeken hoe dat spul dan toch in Nederland komt. En het werkt ook niet door in die drie genoemde landen zelf te kijken. Je moet dus een inventieve manier vinden om daar toch achter te komen.

Staatssecretaris **Mansveld**: Op het moment dat het pakket onderschept wordt, kan worden getraceerd hoe die persoon eraan gekomen is. Ook

daar zit een deel van de oplossing. Het is elke keer opnieuw, elk jaar weer, kijken of oude stromen gebruikt worden of dat nieuwe wegen zijn gevonden. We hebben eerder bij de bestellingen een enorme switch naar internet gezien. Het vuurwerk kan via postpakketten Nederland binnenkomen maar het kan natuurlijk ook gewoon door iemand over de grens worden gebracht. Het blijft boeiend om te zien hoe een zwart circuit zijn weg weet te vinden.

De heer Recourt heeft voorts een vraag gesteld over de importvergunning. We zijn momenteel met de Europese Commissie in gesprek over de vraag in hoeverre de opzet van een importvergunning binnen de kaders van het Europese recht past. Met name de vrije handel van goederen is daarbij een aandachtspunt. Nederland is het enige land met een dergelijk vergunningstelsel. Vandaar dat we hier specifiek aandacht voor vragen. Daarom gaat het ook langzamer dan gehoopt. We hopen in de tweede helft van dit jaar het vergunningstelsel uit te werken. Zoals bekend, is de sector er zelf ook een groot voorstander van, maar er is helaas inderdaad sprake van een jaar vertraging.

Mevrouw Tellegen heeft gevraagd of de C1-markering wel voldoende waarborgen voor veilig vuurwerk biedt. De veiligheidseisen voor vuurwerk zijn vastgelegd in het Vuurwerkbesluit. De ILT controleert altijd of het vuurwerk aan die eisen voldoet en treedt handhavend op als dat niet het geval is. Als het vuurwerk niet aan de veiligheidseisen van het besluit voldoet, kan het ook niet aan de eisen van de C1-markering voldoen. Andersom kan vuurwerk met een C1-markering soms niet voldoen aan de veiligheidseisen van het Vuurwerkbesluit. Dat komt omdat we in Nederland naast de C1-markering aanvullende eisen stellen aan bijvoorbeeld de hoeveelheid kruid in vuurwerk. Hierop houdt de ILT dan ook toezicht.

Mevrouw Tellegen heeft voorts gevraagd of ik van mening ben dat het legale vuurwerk veilig is, gezien het aantal slachtoffers als gevolg van dit vuurwerk. Legaal vuurwerk dient aan de veiligheidseisen van het Vuurwerkbesluit te voldoen. De inspectie controleert daarop. Het blijkt dat jaarlijks bij 25% van de door mijn inspectie uitgevoerde controles op vuurwerk niet is voldaan aan deze essentiële veiligheidseisen. Dat vuurwerk wordt uit de handel genomen en op kosten van de vuurwerkbranche vernietigd. Het onderzoek laat zien dat ook veel letsel wordt veroorzaakt door legaal vuurwerk. Dat komt onder andere door oneigenlijk gebruik, een onduidelijke gebruiksinstructie of een slechte kwaliteit. Ik wil dat er een nader onderzoek wordt gedaan naar het letsel en zal bekijken hoe de VNG daarbij betrokken kan worden. Een kwaliteitsverbetering van het vuurwerk is het voornaamste doel van de safety deal die we hebben gesloten met de branche en de betrokken instanties. Verder zullen de voorlichtingscampagnes die elk jaar opnieuw worden gehouden, vooral gericht zijn op het omgaan met het vuurwerk en de vuurwerkbril. Ik begrijp dat een vuurwerkbril voor een jongen van 15 jaar niet sexy is, maar die is wel heel veilig. Ik ben benieuwd hoe de volgende campagne eruit zal zien. Ik ben altijd nieuwsgierig naar die campagnes, want de ene is nog ludieker dan de andere.

De heer Oskam heeft ten slotte nog een vraag gesteld over de internationale letselcijfers. In het kader van het delen van ervaringen worden ook die cijfers uitgewisseld. Tijdens de komende bijeenkomst van de werkgroep die zich bezighoudt met de aanscherping van de Pyrorichtlijn, met de de Europese Commissie en de lidstaten worden de letselcijfers gedeeld. Het doel is om de normen aan te passen, zodat de risico's bij het afsteken kleiner worden. Het punt is dus voor de volgende bijeenkomst van de werkgroep geagendeerd.

De **voorzitter**: Daarmee zijn wij gekomen aan het einde van de eerste termijn. Ik geef gelegenheid voor een korte tweede termijn. Het woord is allereerst aan mevrouw Ouweland.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Op zich is het goede nieuws dat Den Haag een beetje in beweging is gekomen. Ik heb waardering voor de maatregelen die het kabinet heeft genomen. Als ik het vergelijk met andere jaren, dan valt me op dat de teneur dat iedereen het alleen maar op een verstandige manier moet doen en dat het juist het illegale vuurwerk is dat voor ellende zorgt, verdwenen is als basis voor het debat. Er is erkenning dat gewoon legaal vuurwerk voor slachtoffers zorgt en dat dit vaak omstanders zijn. De winst is dus dat de Kamer zegt: we zijn er nog niet, we moeten meer doen. Maar waar willen we dan heen? Hoeveel omstanders mogen er dan nog slachtoffer worden? Deelt het kabinet de lijn van de VVD, die eigenlijk zegt dat een omstander zichzelf ook moet beschermen? Moeten we echt die kant op? Moeten mensen die op oudejaarsavond op de fiets naar een feestje gaan, een vuurwerkbril op en op hun jas letten? Of staat de veiligheid van mensen om zich vrij over straat te bewegen, centraal voor dit kabinet?

Als het kabinet de voorstellen van de Partij voor de Dieren niet wil volgen – waarvoor ik natuurlijk wel via moties zo veel mogelijk steun van de Kamer probeer te krijgen – wat wordt dan het einddoel van het kabinet, in termen van overlast, in termen van geweld tegen hulpverleners en in termen van aantallen slachtoffers, met de nadruk op de omstanders?

Mevrouw **Tellegen** (VVD): Voorzitter. Het goede nieuws is dat het kabinet geen voorstander is van een algeheel vuurwerkverbod. Dat wil ik maar even gezegd hebben. Ook heb ik het kabinet horen zeggen dat extra maatregelen niet nodig zijn en dat we eerst maar eens moeten afwachten wat het daadwerkelijke effect is van de reeds genomen maatregelen. Ik spreek de hoop uit dat het verhoogde aantal incidenten volgend jaar zal afnemen als men meer gewend is geraakt aan de nieuwe maatregelen, zoals de verkorte afsteektijden.

Ik wil nog even ingaan op het verbod op de babypijl en de Romeinse kaars. We gaan afwachten hoe dat verbod uitpakt. De VVD is daar erg benieuwd naar. We krijgen een evaluatie van de maatregel. Ik hoop dat de Staatssecretaris bereid is om, als blijkt dat dit verbod niet leidt tot het beoogde effect, namelijk een drastische afname van het oogletsel, opnieuw te bekijken of dit wel zo'n wijs besluit was.

Ik heb in eerste termijn gesproken over een overgangperiode voor de Romeinse kaars. Ik ben er niet gerust op, want ik voorzie gewoon een handhavingsprobleem. Ik vraag de Staatssecretaris om in overleg te gaan met de branche en de Kamer tijdig te informeren over de manier waarop zij dit voor zich ziet in aanloop naar de komende jaarwisseling.

Ik wil ten slotte nog iets zeggen over de Pyrorichtlijn. Is het een idee om daar tijdens het eigen voorzitterschap een concreter punt van te maken?

Mevrouw **Kooiman** (SP): Voorzitter. Ik blijf een beetje hangen in de voorstellen van vorig jaar om de verkoopdagen van drie naar twee terug te brengen. Dat vond ik een heel goed idee, maar de branche schreeuwde toen moord en brand, omdat het heel lastig was vanwege de voorlichting en de opslag. Ik dacht: dan heb je nu weer een jaar de tijd gehad. De Staatssecretaris zegt nu dat er overleg moet worden gepleegd met de sector en dat we het eerst een aantal jaren aanzien. De Minister van Veiligheid en Justitie heeft gezegd dat de meeste incidenten plaatsvinden op de dagen dat de verkoop is gestart maar er nog geen vuurwerk mag worden afgestoken. Op het moment dat je serieus met de branche in gesprek gaat om te bekijken waar de bedrijven bij een vermindering van het aantal verkoopdagen tegen aanlopen en of die problemen op te lossen zijn, kun je ook bekijken of er op dat vlak winst te behalen is.

Ik ben het eens met de fracties van D66 en de VVD dat nieuwe maatregelen goed moeten worden geëvalueerd. Kunnen we daarbij dan ook kijken naar de vuurwerkvrije zones die gemeenten kunnen instellen? In hoeverre is er sprake van een waterbedeffect? Daar waren we immers met

zijn allen een beetje bang voor. Ook moet worden nagegaan of de schade beperkt is gebleven en of er minder slachtoffers zijn. Ik wil daar erg graag van leren. Ik kan me voorstellen dat andere gemeenten daar ook nieuwsgierig naar zijn.

De heer **Oskam** (CDA): Voorzitter. Ik bedank de Minister en de Staatssecretaris voor de beantwoording van de vragen. Ik bedank de Minister ook voor de uiteindelijke toezegging dat hij wil onderzoeken of een inleveractie mogelijk en zinvol is. Ik ben wel geschrokken van de woorden van de Minister dat we er eigenlijk niet op voorbereid zijn. Los van die inleveractie kan er natuurlijk ergens illegaal vuurwerk worden aangetroffen, waarna de overheid moet ingrijpen. Ik wil de Minister even op weg helpen. Ik heb samen met de ChristenUnie en de SGP vragen gesteld over de vuurwerkopslag in Heerlen. Daar was ook allemaal gedoe. Daarvan heeft de Staatssecretaris indertijd gezegd: ik laat het vernietigen door het Duitse bedrijf EST Energetics. Dat bedrijf zou hier misschien een rol in kunnen spelen. Verder speelt de dienst Domeinen Roerende Zaken (DRZ) van het Ministerie van Financiën een belangrijke rol bij het vernietigen van het gevaarlijke spul. Voorts is de Inspectie Leefomgeving en Transport betrokken bij vuurwerk dat wordt ingeleverd door de importeurs. Volgens mij heb ik hiermee voldoende de weg gewezen. Ik hoop dat we tot een mooie oplossing voor Nederland komen.

De heer **Recourt** (PvdA): Voorzitter. Ik begon mijn bijdrage in eerste termijn met het onderscheid tussen vuurwerk en vuurwerkletsel enerzijds en het agressieve gedrag in een aantal wijken en dorpen in Nederland anderzijds. Nogmaals, ik steun het kabinet dat zeer stevig tegen dat laatste ingaat, van harte. Het is voor een deel ook gewoon een trend: het gebruik van veel alcohol en het doorgesnoven rondlopen, om het maar eens plat te zeggen. Dat gebeurt natuurlijk niet alleen met oud en nieuw, dat is een algemeen maatschappelijk probleem.

Over het vuurwerk kan ik zeggen dat de genomen maatregelen laten zien dat er sprake is van een goede trend. Laten we daarmee doorgaan en het nog een poosje aankijken. Ik zeg er wel bij: mocht die trend niet doorzetten, dan zal mijn partij zich beraden op nieuwe, verdergaande maatregelen. We kunnen immers niet accepteren dat de cijfers blijven zoals ze zijn. Ik geef het kabinet die ambitie dus wel mee. We kijken het dit jaar aan, maar als het niet verder de goede kant opgaat, zal ik hier volgend jaar een stuk kritischer zitten. In die zin zit ik er bij het verbod van die twee soorten vuurwerk net iets anders in dan de VVD. Als blijkt dat dat vuurwerk gevaarlijk is, moet je het verbieden. Als volgend jaar blijkt dat een ander vuurwerkproduct gevaarlijk is, moet je dat ook verbieden. Dat lijkt me eigenlijk vrij evident.

We zien volgend jaar verder. Dan moet het beter.

Voorzitter: Kooiman

Mevrouw **Berndsen-Jansen** (D66): Voorzitter. Ik bedank beide bewindspersonen voor de beantwoording van de vragen. Ik ben blij dat ik de Staatssecretaris hoorde zeggen dat zij het ook belangrijk vindt om onderzoek te doen naar de effecten van de genomen maatregelen, zodat we weten of deze ook inderdaad werken.

Ik kreeg een antwoord van de Minister van Veiligheid en Justitie op een vraag die ik niet gesteld heb. Ik stel de vraag die ik wel gesteld heb, dan nog maar een keer. Ik heb gevraagd naar de relatie tussen de daling van het aantal incidenten met 2% en de daling van het aantal aanhoudingen met 28%. Heeft de Minister enig idee hoe dat kan? Ik heb inderdaad gezegd: moet de oorzaak van de daling van het aantal incidenten worden gezocht in de verminderde inzet van de politie?

Wat mevrouw Ouwehand zegt over België, is natuurlijk wel interessant. Ik heb zelf de ervaring dat er in Frankrijk nooit overlast is van vuurwerk. Vuurwerk wordt daar het hele jaar door afgestoken, bij elk feestje wordt vuurwerk afgestoken en het kleine vuurwerk is gewoon bij de tabac te verkrijgen. Misschien is er daarom nu juist geen overlast: omdat je het vuurwerk gewoon het hele jaar ziet en kunt krijgen. Het zou interessant zijn als het kabinet die gedachte zou kunnen meenemen in een nader onderzoek.

Voorzitter: Berndsens-Jansen

Minister **Van der Steur**: Voorzitter. Ik bedank de leden voor hun opmerkingen en vragen in tweede termijn. Mevrouw Ouwehand vroeg: waar willen we nu naartoe? Zij gaf een exposé van de gebeurtenissen met oud en nieuw. Het antwoord van mij als Minister van Veiligheid en Justitie kan niet anders zijn dan dat ik toe wil naar een veiliger samenleving. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat een risicoloze samenleving niet bestaat. Wat dat betreft, onderschrijf ik de opmerkingen van mevrouw Tellegen. We zullen altijd risico's moeten accepteren. Dat geldt ook voor overlast en voor zaken die bij de jaarwisseling of op andere dagen zullen plaatsvinden. Wij zullen er adequaat tegen optreden. Dat geldt zeker voor geweld dat plaatsvindt tegen hulpverleners. Ik merk overigens op dat niet in alle gevallen dat geweld tegen hulpverleners wordt gepleegd met vuurwerk. Dat gebeurt ook in heel veel gevallen met andere middelen. Dat kan ook fysiek geweld zijn of het gooien van objecten die niet met vuurwerk samenhangen. Zoals de heer Recourt al opmerkte, wordt men bij dat geweld in sommige gevallen gedreven of gemotiveerd door gebruik of misbruik van alcohol. Volgens mij is helder waar wij naartoe willen, maar weten we tegelijkertijd ook dat de risicoloze samenleving niet bestaat.

Er is gevraagd hoe de relatie met de vuurwerkvrije zones kan worden gelegd. Kunnen we daarvan leren? Die vraag heeft de VNG ook gesteld. We hebben niet meer informatie dan de informatie ik al met de Kamer gedeeld heb. Die is afkomstig van de VNG. We kunnen wel nagaan of de VNG van plan is om er in de toekomst nog nader naar te kijken. Ik heb al gezegd dat wij al het mogelijke zullen doen, ook via het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, om de informatievoorziening aan de gemeenten optimaal te laten zijn. Daarbij gaat het om de mogelijkheden die gemeenten hebben en om het delen van best practices, voor zover gemeenten dat overigens niet allang zelf doen.

De heer Oskam heeft een handreiking gegeven voor de opslag van vuurwerk. Ik neem die handreiking uiteraard enthousiast aan. Ik wijs er wel op dat als er illegaal vuurwerk wordt gevonden, dat onmiddellijk wordt verplaatst naar de plek waar het hoort te zijn. We vinden natuurlijk nooit in 330 gemeenten op dezelfde dag vuurwerk. Dat gaat wel gebeuren als je in 330 gemeenten vraagt om vuurwerk op een bepaald moment in te leveren. Er is dus wel sprake van een logistiek probleem. Illegaal vuurwerk is meestal zwaar vuurwerk. Het is duidelijk dat de overheid, vanwege de aard van het product, alle regels in acht neemt, zoals dat de overheid betaamt. Ik zal hier nog uitgebreid op terugkomen in de brief.

Mevrouw Berndsens merkte op dat ik antwoord had gegeven op een vraag die zij niet gesteld had. Ik ben heel blij dat ik antwoord geef op vragen waarvan mevrouw Berndsens nog niet eens had bedacht dat ze die wilde stellen. Ik zal nu antwoord geven op de vraag die zij wel gesteld heeft. Ik heb geen informatie waarmee de daling van het aantal incidenten en de daling van het aantal aanhoudingen wordt verklaard. Mevrouw Berndsens heeft in eerste termijn al gezegd dat ik deze vraag niet vandaag hoefde te beantwoorden. Ik zal zorgen dat het antwoord schriftelijk wordt gegeven. Ogenscheinlijk lijken die twee zaken immers moeilijk met elkaar te verenigen. Ik begrijp de vraag van mevrouw Berndsens dus wel. Ik ben nu

nieuwsgierig geworden en wil het antwoord ook weten. We gaan dat uitzoeken. Ik heb hiermee dus een officiële en expliciete toezegging gedaan.

Staatssecretaris **Mansveld**: Voorzitter. Ik heb nog enkele opmerkingen. Mevrouw Tellegen heeft gevraagd of we opnieuw gaan kijken naar de evaluatie. Ja, ik vind het belangrijk dat je elke keer goed kijkt wat de effecten zijn. De Romeinse kaars maakt slechts 3% van de markt uit, maar is verantwoordelijk voor 9% van het oogletsel. Het legale vuurwerk veroorzaakt zelfs 12% van het oogletsel. Dat is dus een verhouding van 3:4. Dat is dus echt niet goed. Ze zijn dus meer dan gemiddeld gevaarlijk. De wens is ook dat er effecten zullen optreden op het moment dat je die Romeinse kaars niet meer toestaat. Ik vind dat je altijd op basis van de effecten of de beschikbare kennis moet kijken wat je wel of niet wilt. Ik vind dat niet meer dan logisch. Mevrouw Tellegen heeft nog gesproken over een overgangsperiode. Ik ga in ieder geval met de branche in gesprek en zal de Kamer daarover informeren.

Mevrouw Tellegen doet de suggestie om de Pyrorichtlijn tijdens het voorzitterschap als een concreet punt in te brengen. Het hangt af van het stadium waarin het besluitvormingsproces dan is. Ik denk dat het een goede suggestie is, maar ik moet dat dus even checken.

Mevrouw Kooiman heeft gevraagd om van drie naar twee verkoopdagen te gaan. In minder verkoopdagen wordt er niet minder vuurwerk verkocht. Dat was vorig jaar ook het argument. De afsteektijden zijn wel beperkt. Dat heeft meer effect. Dat is toen de doorslaggevende factor geweest. Ik vind dat we even moeten bekijken of het effect van die beperking zich ook daadwerkelijk doorzet, voordat weer nieuwe besluiten daarover worden genomen of voorgesteld.

De **voorzitter**: Wij zijn gekomen aan het einde van dit algemeen overleg. Voordat ik afsluit, zal ik nog even de toezeggingen voorlezen.

- De Minister van Veiligheid en Justitie zal de Kamer, na raadpleging van de VNG, na de komende jaarwisseling nader informeren over de resultaten van vuurwerkvrije zones in gemeenten.
- De Minister van Veiligheid en Justitie zal de Kamer begin 2016 informeren over de brede evaluatie van supersnelrecht.
- De Minister van Veiligheid en Justitie zal de Kamer informeren over de uitkomsten van zijn gesprek met de Belgische Minister van Justitie over onder andere zwaar vuurwerk.
- De Minister van Veiligheid en Justitie zal de Kamer voor de jaarwisseling nader informeren over de inbeslagname van illegaal vuurwerk naar aanleiding van onderzoek van twee jaar geleden.

Minister **Van der Steur**: En met name ook over de vraag of het mogelijk is om een inzameltdag te organiseren. Dat was de vraag van de heer Oskam.

De **voorzitter**: Juist.

Ik ga verder met de toezeggingen.

- De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu zal de Kamer na de komende jaarwisseling informeren over de effecten van de maatregelen die genomen zijn om bepaalde vuurwerkproducten te verbieden. Daarbij gaat het over babypijltjes en Romeinse kaarsen.
- de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu zal het werkprogramma na de zomer naar de Kamer sturen.
- de Minister van Veiligheid en Justitie zal de Kamer nader informeren over de relatie tussen de daling van incidenten met 2% en de daling van het aantal aanhoudingen met 28%.

Ik dank de leden voor hun inbreng, de bewindspersonen voor hun beantwoording en de overige aanwezigen voor hun belangstelling. Ik hoor

van mevrouw Ouwehand dat zij een voortgezet algemeen overleg wil. Dat zal worden aangevraagd met als eerste spreekster mevrouw Ouwehand.

Sluiting 16.37 uur.